

"Tėvynė" Savaitinis Laikraštis
LEIDŽIA KAS PENKTADIENĮ
Susivienijimas Lietuvių Amerikoje
Dr. M. J. Vinikas, Sekr. ir Adm.
PRENUMERATA METAMS:
Jungtinėse Valstijose \$1.50
Kitose Valstybėse \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 West 30-th Street, New York, N. Y.

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ AMERIKOJE ORGANAS

Telefonas LAckawanna 4-5529

The Lithuanian Weekly "Tėvynė"
PUBLISHED EVERY FRIDAY
By the Lithuanian Alliance of America
Dr. M. J. Vinikas, Sec'y & Mgr.
YEARLY SUBSCRIPTION RATES:
In the United States \$1.50
To Foreign Countries \$2.00
"T E V Y N Ė"
307 West 30-th Street, New York, N. Y.

No. 2

Acceptance for Mailing at Special Rate of Postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, Authorized June 27, 1918

New York, N. Y., Sausio (January) 13, 1939

Entered as Second Class Matter November 28, 1910, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of March 3, 1879

Vol. XXX

To the President of the United States of America

Mr. President:

When in your message to Congress you have promised a job to every citizen able and willing to work you have filled our hearts with boundless joy. Six years we had been waiting for those words to be uttered by you, and now have heard them. Their meaning to every forgotten man in this country is great, their meaning to America is great.

We are not informed at the present by what methods your demand for a job to everyone may be brought to fulfillment nor of the length of time it will take to do it. But we wish to remind you of the fact, doubtless well known to you without our reminder, that the need is urgent, that millions of unemployed and semi-employed need jobs right now, that they had been seeking employment, any kind of employment, for years in vain, and that other millions are living in constant fear of insecurity, dreading daily that they may lose their jobs for hundreds of reasons beyond their control.

On the heels of your cheerful message about the jobs to all there came your proposal to cut the WPA expenditures by \$32,000,000 a month for the rest of the fiscal year. We may not be in a position to comprehend the wisdom of such a proposal or its beneficial effect to someone somewhere at this time, and to reconcile it with your promise of a job to everyone. But even a moderate amount of enlightenment on this point could not bring us consolation.

The membership of the Lithuanian Alliance of America consists mostly of the people of working class. About 25 per cent of them are depending for their livelihood on WPA jobs. Within the last two months a number of them have been fired and are now unable to find employment in private industry or business of any kind. They are now unable to provide for the needs of their families, they are unable to pay their membership dues in our organization and by lapses they will lose the protection of their insurance policies. The membership of other fraternal organizations similar to ours doubtless finds itself in the same plight.

Any cut in WPA expenditures will adversely affect a still greater number of our members. We shall have more misery and more lapsed policies. Our people are still too proud to beg charity. They want jobs.

You have fairly stated, Mr. President, that private industry is not yet in a position to take up the vast unemployment slack. But is there a hope that it will ever be in such a position? A negative answer is suggested in the "Final Report of the Emergency Relief Bureau of the City of New York" to Mayor F. H. LaGuardia, made public on November 25, 1938, containing the following statement:

"Business activity rose from 13% below normal to 8½% above normal in July, 1937. Employment rose from 27% below normal in 1935 to 21% below normal in July, 1937. It should be noted that re-employment lagged far behind the expansion of business activity. The volume of employment continued to be far below normal although business activity had exceeded normalcy..."

"Apparently our economic system is now so geared that it can enormously expand the volume of its activities without a corresponding increase in employment."

Moreover, a great majority of our people now employed as WPA workers are over 40 years of age and the door to the private industry paradise is forever shut to them on account of their age and obsolescence. Many of them are former miners doggedly waiting for the closed mines to reopen — in Pennsylvania, West Virginia, Indiana, and Illinois.

The Government must continue to give work to our people.

The WPA program must not be diminished, but on the contrary, it must be expanded to provide a job for everyone who wants to work.

We know, Mr. President, that your heart is great for the people, that you have never failed them, will not fail them now and will not fail them in the future. Under your leadership America has now courage and is bound to win all of its battles for fuller and brighter life to all, before many of us are dead.

Pasaulio Įvykių Savaitinė Apžvalga

PREZIDENTAS ROOSEVELTAS REIKALAUJA DARBO KIEKVIENAM ŽMOGUI

Atstovų bute pereiną savaitę sausio 4 dieną prezidentas Franklin Delano Roosevelt bendrai kongresmanų ir senatorių sesijai pateikė 76-tam Kongresui numatomą darbo programą. Atstovai ir senatoriai godžiai laukė jo kalbos. Čia pat buvo susirinkę svetimųjų šalių diplomatai ir daugybė svečių. Prezidento žmona ir jo motina sėdėjo galerijoje. Mikrofonai prie kalbėtojo stalo laukė prezidento balso, sutaisyti išnešioti oro bangomis jo kalbą po visą Ameriką ir visą pasaulį. Kuomet atėjo prezidentas, jis buvo sutiktas griausmingais dainų plojimais ir šauksmais. Ovacijoms nusiraminti, prezidentas tvirtai ir labai rimtu balsu pradėjo savo kalbą.

"Visur aplinkui mus siaučia nepasiekiamas karas — militarinis ir ekonominis", perspėjo prezidentas. Aiškiais žodžiais prezidentas pasmerkė tas "naujas jėgos filosofijas", kurios grąšina laisvei, tikybai ir tarptautiniam pasitikėjimui.

Prezidentas pasakė Kongresui, kad apsigynimui nuo svetimųjų priešų reikia ne tik militarinės pajėgos. Tam reikia vieningos tautos, tokios tautos, kokią Naujoji Dalyba bandė ir bando sukurti socialinėmis reformomis. Tam reikia žmonių apsupimo darbais namie.

Prezidentas Rooseveltas savo kalboje rekomendavo Kongresui:

Sustiprinti Amerikos apsiginklavimą.

Nesiskubinti su budžeto balansavimu, nes jis bus galima subalansuoti tik siekiant, kad Amerikos žmonės turėtų daugiau pajamų ir vietų 60 bilionų metinių pajamų turėtų 80 bilionų.

Perorganizuoti administracijos biurus.

Patobulinti duodamą pagalbą ukininkams.

Padėti geležinkeliams susitvarkyti.

Patobulinti senatvės pensijų įstatymus.

Pakeisti neutraliteto įstatymą taip, kad užpuolikiams iš jo nebūtų naudos ir kad užpuolietį nenukentėtų.

Amerikos žmonėms svarbiausi prezidento žodžiai buvo tie, kuriais jis pareiškė reikalavimą, kad čia turėtų darbo kiekvienas žmogus, "kurs nori ir gali dirbti ir kad kiekvienas gautų pakankamą pragyvenimui algą. Jeigu tą diktatoriai gali padaryti, tai Amerika turi padaryti be jokios diktatūros. Užtikrinimas darbų žmonėms yra didžiausia apsauga Amerikos demokratijai ir Amerikos žmonių laisvei. Tokia yra prezidento nuomonė ir toks buvo jo svarbiausias reikalavimas pareikštas jo kalboje Kongresui. Savo kalbą prezidentas Rooseveltas užbaigė Lincoln žodžiais, pasakytais 1862 metais: "Ši karta arba prakliniai išgelbės arba piktai pames paskutinę geriausią žmonijos viltį".

Prezidento žodžius apie darbą visiems žmonėms, kurie nori dirbti, Amerikos atžagarėivių spauda matomai negalė-

jo sugromuluoti. Nors juos paskelbė, bet apie juos tylėjo. Tiksliai pažangioji spauda tuose žodžiuose matė didžiausią dalyką, ir paskelbė juos didelėmis antraštelėmis. Darbininkai ir bedarbiai ir WPA darbininkai pamatė juose geresnių laikų viltį.

\$9,000,000,000 budžetas

Ant rytojaus prezidentas Rooseveltas pasiuntė Kongresui valdžios budžetą ateinančioms metams. Jis siekia devynių bilionų dolerių. Didžiausias išlaidos numatytos apsiginklavimui ir viešųjų darbų ir pašalpų palaikymui.

Apsiginklavimo reikalams skiriama \$1,319,558,000. Padidintos armijos ir laivyno išlaidos ir numatyta pastatyti du naujus karo laivus, keturis kruizerius, aštuonis destrojerius, aštuonias submarinas. Atskirai bus paduota samata aeroplanams ir priešlėktuvinėms konuolėms padauginti.

Viešųjų darbų ir pašalpų reikalams budžetas reikalauja \$2,266,165,000. Iš to WPA gautų \$1,500,000,000. Tai sekantiems metams, kurie pradedės nuo liepos 1 dienos 1939 m. ir baigsis birželio 30 d. 1940 metais.

Bloga bus su WPA darbais šių metų pirmoj pusėj

Atskirai prezidentas prašė paskirti \$875,000,000 WPA darbams šiems metams iki birželio 30 dienos. Tokia suma reikiama sumažinant WPA išlaidų apie \$32,000,000 kiekvienam mėnesiui iki birželio 30 dienos šių metų. WPA darbai jau pradėta mažinti nuo lapkričio mėnesio 1938 metų. Prezidentas tą naują pamažinimą matyt padarė prisibijodamas ty senatorių ir kongresmanų, kurie reikalauja išlaidas mažinti. Išgirdę prezidento pranešimą, daugelis kongresmanų jau pareiškė, kad jie neduosią \$875,000,000, bet gal duosią tik \$500,000,000. Jeigu taip įvyktų kaip tie kongresmanai nori, tai šiuo pusmečiu pusė WPA darbininkų netektų darbo. To dėl visoms darbininkų organizacijoms atsiranda reikalo kuogreičiausia rašyti visiems kongresmanams, kad jie taip nedarytų. Todel ir Tėvynės redakcija parašė į prezidentą Rooseveltą atsiliepimą, kurs telpa šiame puslapyje anglų kalboje, o taipgi paprašė visų Amerikos fraternalių organizacijų, kad padarytų tą patį. Rašant laiškus kongresmanams ir senatoriams, galima iš Tėvynės iškirpti ir pridėti ir Tėvynės straipsnį.

Felix Frankfurter bus Aukščiausio Teismo narys

Prezidentas Rooseveltas paskyrė vyriausiojo mirusiojo Aukščiausio Teismo teisėjo Cardozo vietą. Ir ta didelė garbė teko profesorui Felixui Frankfurterui iš Harvardo uni-

versiteto.

Felix Frankfurter yra gimęs Vienoj iš žydų tėvų. Atvyko Amerikon turėdamas 12 metų amžiaus. Nors taip jaunas atvykęs Amerikon, jis visvien skaitosi ateiviui. Duoti ateiviui tokia aukštą vietą tiksliai prezidentas Rooseveltas galėjo drįsti. Tačiau profesorius Frankfurteris ir senųjų amerikiečių supratimu užsielpo tos garbės. Kuomet buvo apklausti visos Amerikos advokatai kas jų nuomone geriausia tik-tų Aukščiausio Teismo teisėjo vieton, milžiniška didžiama jų pasakė, kad Felix Frankfurter. Jis yra vienas žymiausių liberalių teisės profesorius Amerikoje. Visą laiką buvo artimu prezidento Roosevelto patarėju Naujos Dalybos reikaluose. Jo asmenyje Amerikos Aukščiausias Teismas įsigyja savystovų galvotoją, tikrą liberalą ir administracijos reikalų ir teisės žinovą.

Thomas Mooney laisvas

Naujas Californijos gubernatorius Culbert Olson, kaipe demokratų partijos kandidatas, pažadėjo, kad jeigu jis bus išrinktas gubernatorium, tai dovanos Thomui Mooney ir paleis jį iš kalėjimo. Tas pažadas gal davė Olsonui labai daug balsų. Jis tapo išrinktas gubernatorium. Californijos valstija pirmą syk po daugelio metų įsigijo gubernatorių demokratą. Pirmiau visi tos valstijos gubernatoriai buvo republikonai ir Thomui Mooney nei vienas jų nedavė progos.

Pereitą savaitę gubernatorių Olson savo pažadą išpildė. Po trumpo formalio tyrimo jis suteikė Thomui Mooney gubernatorišką atleidimą ir Thomas Mooney, išsėdėjęs San Quentin kalėjime 22 metus, buvo laisvas eiti kur tik jis nori. Niekas tuo taip neapsidžiaugė, kaip jo žmona Rena Mooney, kuri per visus tuos nelaimės metus nepailsdama ir nenustodama vilties darbavosi, kad atgavus laisvę savo vyru, darbininku vadovui.

Prieš pateksiant į kalėjimą Thomas J. Mooney buvo jaunas ir mažai žinomas geležies molderių unijos viršininkas socialistinių pažiūrų. Liepos, 22, 1916 metais San Francisco mieste buvo atžagareiviškų elementų surengta "preparedness" diena ir paroda. Kažin, kas metė bombą į tą parodą ir dešimt maršutojų ir žiurovų buvo užmušta, 40 sužeista. Atžagareiviai įtarė uniją ir suareštavo Thomasą Mooney, jo draugą Warren K. Billings, jo keletą kitų. Neapykanta unijai ir radikalų pasireiškė visoje byloje. Buvo statomi neteisinių liudininkai. Mooney buvo pasmerktas mirčiai. Tik prezidento Wilsono užtarimu mirties bausmė buvo pakeista kalėjimu iki gyvos galvos. W. Billings buvo teisiamas atskirai ir pasmerktas visam amžiui kalėjimui. Kiti buvo išteisinti. Mooney'o advokatai gavo naujų paliudijimų, kurie rodė, kad Mooney nei toj vietoj nebuvo, kur bomba sprogo. Bet bylos nebegalėjo atnaujinti, nes tie nauji paliudijimai atėjo viena diena vėliau negu reikėjo.

Per metų metus ėjo legalė kova už išlaisvinimą Mooney. Mooneyo byla pasidarė garsi ne tik Amerikoje, bet ir visame pasaulyje. Keli republikonai gubernatoriai tyrinėjo Mooneyo bylą ir rado ji kaltu. Kelis syk Californijos Aukščiausias Teismas ir Suv. Valstijų Aukščiausias Teismas atmetė Mooneyo apeliacijas ir prašymus.

Gubernatorius Olsonas vienok nepaleido Mooneyo tik taip sau. Jis buvo gerai susipažinęs su Mooneyo byla ir tikėjo, kad Mooney buvo nekaltas. Be to jis dar vėl peržiūrėjo visą bylą. Jis nenorėjo, kad kas nors dar abejotų apie Mooneyo nekaltumą. Gubernatorius Olson pareiškė, kad tik dvejetą dienų atgal jį pašaukęs telefonu buvęs Californijos teismo teisėjas Maxwell McNutt, ir davęs jam svarbų paliudijimą apie Mooney. Vienas iš Mooneyo prokurorų paliudijęs teisėjui, kad tą dieną, kai sprogo bomba, Mooney buvo sekiojamas kiekvieną minutę ir kad niekad jis nebuvęs nei arti tos vietos, kur prasižengimas buvo padarytas.

Šis paliudijimas sutvirtino Olsono įsitikinimą, kad Mooney buvo nekaltas, ir po to jis pasakyė Mooneyo išlaisvinimo dieną.

Thomas Mooney iki šiol matyt nepakeitė savo pažiūrų ir gal but nėra nei dešinesnis nei kairesnis. Jis pareiškė, kad darbuosis už "geresnę tvarką" ir kovos prieš fašizmą, o taipgi stengsis atgauti laisvę savo draugui Billingsui. Pirmas Mooneyo rupestis buvo atnaukinti Billingsą kalėjime.

Dieso komiteto raportas

Kongresmanas Martin Dies iš Texas pateikė kongresui savo komiteto raportą apie praigaštingą komunistų ir nacių veiklą Amerikoje. Jo komiteto tyrinėjimai, kuriuos beveik visomet jis vedė vienas, atsižymėjo stoka legalės procedūros, neatskyrimu faktų nuo plepalų ir skandalingai vienpusiškoms išvadoms. Perdėm jo raportas esąs nerimtas, bet visokių nerimtumų jis prirašė 185 puslapius. Kongresmanai yra palinkę manyti, kad tarp daugelio nerimtumų, kokių galima laukti iš tokio žmogaus kaip Dies, gal visame klausime esą ir vertų dėmesio dalykų. Apie komunistus Dies sakė, kad jų tikslas esąs revoliucijinis, kad jie graūžiasi iš vidaus į darbo organizacijas, taipgi į politines ir bažnytines organizacijas, kad jie provokuoja unijas sekti revoliucijinę taktiką ir tt. Apie nacių draugijas Dies sakė, kad jos tiesioginiai yra surištos su Vokietijos valdžios agentijomis.

Jokių rekomendacijų Dieso komitetas nedavė, bet paprašė, kad kongresas jam duotų \$150,000 tolesniems tyrinėjimams. Dies nevedė komiteto darbo teisingai, bet darydamas neva investigacijas bandė šmeižti Rooseveltą administraciją, kaip kurias pažangias draugijas ir kaip kuriuos Diesui nepatinkamus asmenis. Negerumas buvo tame, kad rimtas dalykas pateko į menko ir nebalansuoto politikieriaus rankas.

Kongresas Taikai ir ir Demokratijai ginti

Amerikos Lyga Taikai ir Demokratijai ginti yra viena tų draugių, kurias kongresmanas Dies kaltino esant komunistų įrankiu. Washingtone dabar įvyko tos draugijos penktas kongresas. Tarp kitko šis kongresas nutarė reikalauti, kad Suvienytųjų Valstijų kongresas padarytų tikrą neamerikoniškos veiklos ištyrinėjimą ir paskirtų tam tikslui komitetą iš senatorių ir kongresmanų. Lygos kongresas taipgi nutarė prašyti prez. Roosevelt, kad jis dar sykį pasmerktų Dieso komitetą už jo bandymą pavartoti savo autoritetą grynai politiniams tikslams.

Kongresas Taikai ir Demokratijai ginti priėmė įvairių rezoliucijų, reikalaujančių praplatinti socialę apsaugą, padauginti WPA darbus ir tt. Sukritikavo Muencheno taiką. Gavę pasveikinimo telegramą nuo paliuosuotojo T. Mooney.

Lietuva

Hitleris Beckui kalbėjose apie Klaipėdą

Viduriniuose Lietuvos reikaluose viešpatavo ta pati bevilė, kuri atžymėjo Lietuvos gyvenimą daugiau kaip dešimtį metų. Nuteistieji "maistinin-dai" su d-ru Bistru ir d-ru Die-linikiai turėjo apleisti Kau-ną. O jų reikalavimai, kad Lietuvos valdžia būtų koalicijinė, tapo visiškai sukritikuoti Lietuvos Aide. Už pinigų, sako, kiekvienas, užmiršdamas savo pažiūras, gali dirbti Lietuvos valdžiai — tokiais, kokia ji yra. Tai esąs geriausias kelias Lietuvos išganymui.

Tarptautinėje politikoje Klaipėdos klausimas kabojo ore. Bet Lenkijos užsienių ministras Beckas nuvažiuojo pas Hitlerį į jo palocių Berchtesgadene ir ten kalbėjosi apie Klaipėdą ir Lietuvą.

Ta Becko kelionė pas Hitlerį sukėlė daug kalbų. Po Šušningo kelionės pas Hitlerį už mėsnesio nebeliko Austrijos. Po Chamberlaino kelionės pas Hitlerį už poros savaitių mažai kas liko iš Cekoslovakijos. Tai gi dabar pasaulio laikraštinių kalvojo — kas atsitiks po Becko kelionės pas Hitlerį? Visi spėjo, kad Hitleris su Becku kalbėsies apie Ukrainą. Gal jie ir kalbėjosi. Gal Hitleris pasakė Beckui, kada ir kaip jis nori atsteigti Ukrainą arba gauti jai autonomiją. Bet Vokietijos oficialis pranešimas griežtai pareiškė, kad apie Ukrainą Berchtesgadene nebuvo užsiminta. Tai apie ką buvo užsiminta? Tai palieka didelę paslaptį. Kaikurie korespondentai pranešė, kad naciai, kurie stovi arti Hitlerio, stebėjosi, kad Lietuva nesiskubina atiduoti Klaipėdos Hitleriui. O vėl oficialis Vokietijos pranešimas sakė, kad Hitleris kalbėjosi Beckui apie Dancigą ir Klaipėdą. Matomai, Beckas nedaug ką turėjo pasakyti Hitleriui. Hitleris kalbėjo, o Beckas tik klausė. Sugrįžęs namo, turės viską gerai atsiminti, ir greitai surasti budus, kaip prisitaikyti prie Hitlerio norų. (Toliau skaityk ant 7 pusl.)

T E V Y N Ė

SUSIVENIJIMO LIETUVIŲ
AMERIKOJE ORGANAS
Eina kas savaitę penktadieniais
KLEOFAS JURGELIONIS
Redaktorius

307 W. 20-th St., New York, N. Y.

Visi skiriami "Tėvynei" raštai turi būti adresuojami redakcijai. Priimtusius raštus redakcija pasiūkė teise trumpinti ar taisyti sulg savo nuosios. Nepriimtieji raštai yra tuojau naikinami, jeigu autorius nėra prisijungęs sau užadreso voko raštams sugrąžinti.
Slapyvardžiai nepašildaujami.

SLA. PILDOMOSIOS TARYBOS IR PASTOVIŲŲ KOMISIJŲ ADRESAI

Pildomoji Taryba:

ADV. F. J. BAGOCIUS, Prez.,
253 W. Broadway,
So. Boston, Mass.
J. K. MAZUKNA, Vice Prez.,
1325 W. North Ave.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
DR. M. J. VINIKAS, Sekr.,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
ADV. K. P. GUGIS, Izdin.,
3323 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
DR. J. S. STANESLOW, Dr. Kvot.,
95 N. Main St.,
Waterbury, Conn.
S. MOCKUS, Izdo Glob.,
726 E. 7-th St.,
So. Boston, Mass.
E. MIKUZIUŲ, Izdo Glob.,
2121 N. Western Ave.,
Chicago, Ill.

Istatų Komisija:

DR. A. MONTVIDAS,
2400 Madison St.,
Chicago, Ill.
ADV. J. J. GZISH,
4631 So. Ashland Ave.,
Chicago, Ill.
P. DARGIS,
43 Strauss St.,
Pittsburgh, Pa.

Finansų Komisija:

J. P. VARKALA,
3241 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
K. PIKIELIS,
629 — 54-th St.,
Pittsburgh, Pa.
A. S. TREČIOKAS,
314 Walnut St.,
Newark, N. J.

Kontrolės Komisija:

J. V. GRINIUS,
3120 Richmond St.,
Philadelphia, Pa.
KUN. M. VALADKA,
1743 N. Summer Ave.,
Scranton, Pa.
J. TAREILA,
826 Bank St.,
Waterbury, Conn.

SLA. Stovio, Skundų ir Apeliacijų Komisija:

S. BAKANAS,
2404 Charles St.,
N. S. Pittsburgh, Pa.
P. B. BALČIKONIS,
67 Court St.,
Binghamton, N. Y.
ADV. K. JURGELA,
359 Union Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Apšvietos Komisija:

DR. P. GRIGAITIS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill.
M. VAIDYLA,
814 W. 33rd St.,
Chicago, Ill.
J. MILIAUSKAS,
918 Woodward Ave.,
McKees Rocks, Pa.

Labdarybės Komisija:

DR. M. J. VINIKAS,
307 W. 30-th St.,
New York, N. Y.
V. J. KOLICZEN,
2222 Forbes St.,
Pittsburgh, Pa.
M. PAUKŠTIENĖ,
18 Shepherd Ave.,
Brooklyn, N. Y.

Sveikatos Komisija:

DR. P. ZALATORIUS,
6800 So. Artesian Ave.,
Chicago, Ill.
DR. S. A. SLAKIS,
6733 Crandon Ave.,
Chicago, Ill.
DR. I. B. BRONUSAS,
3037 O'Donnell St.,
Baltimore, Md.

Jaunuolių Komisija:

K. MICHELSONAS,
741 McDonough St.,
Brooklyn, N. Y.
O. ZORSKAITĖ,
1709 N. Main Ave.,
Scranton, Pa.
V. BUKŠNAITIS,
104-40 — 117-th St.,
Richmond Hill, L. I. N. Y.

Prieglaudos Komisija:

W. J. MORRIS,
839 Arianna Ave.,
Grand Rapids, Mich.
K. POCIUS,
725 W. 120-th St.,
Chicago, Ill.
J. BRAZAUSKAS,
17909 Mapleliffe Rd.,
Cleveland, Ohio.

Duokime Darbo Kiekvienam

PREZIDENTAS Rooseveltas tarė svarbų žodį:

Darbo kiekvienam piliečiui galinčiam ir norinčiam dirbti, su pakankama pragyvenimo alga.

Angliškai:

A job for every citizen able and willing to work, at a living wage.

Tai yra žodis, kurio laukė daugiau kaip dešimtys milijonų bedarbių. Tai yra žodis, kurio laukė visa laisvoji Amerika.

Tą žodį mes turime priimti kaip pažadėjimą.

Ir niekad neužmiršti jo, kol jis nebus išpildytas.

Prezidentas Rooseveltas labai atvirai pasakė kongresui, kad parupinimas darbų visiems bedarbiams yra Amerikos demokratijos egzaminas.

"Ar jums tas patinka ar ne", pasakė prezidentas, "diktatorius bent tam kartui išrišo nedirbančių žmonių ir nedirbančio kapitalo klausimą". O jeigu mes to klausimo neišrišime, tai ar mes galime tikėtis, kad mes nepamesime savo teisių ir savo laisvės?

Tas klausimas turi būti išrištas, ir jį išrišti gali tik federalė valdžia.

Kuomet žmonės nebegali susirasti darbų Amerikos pramonėje ir niekur kitur privatinėje įstaigoje, tuomet federalės valdžios pareiga yra duoti visiems nepasamdintiems žmonėms darbo, iš kurio jie galėtų pragyventi.

Ir tas darbas turi būti tikras, pastovus. Visi netikrumai su tokiais darbais kaip WPA turi būti pašalinti. Darbininkai neturi kentėti baimės, kad rytoj gal jie nebeteks darbo. Nes tokia baimė ne tik užmuša darbininko dvasią, bet prisideda prie sustabdymo visos šalies ekonominės pažangos. Kada milijonai žmonių dirba be užtikrinto darbo rytojų, kada milijonai visai nedirba ir yra alkani, jiems duona gali pasidaryti svarbesnė už laisvę.

Žmogus turi turėti teisę turėti darbą. Teisė dirbti yra teisė būti laimingu ir patenkintu savim. Atžagareiviai sako, kad amerikiečiai esą tinginiai ir nenori dirbti. Bet tai netiesa. Milionai amerikiečių nori dirbti ir jaučiasi nelaimingi, kuomet jie neturi darbo.

Fašizmas ir komunizmas Europoje įsigalėjo todėl, kad su dideliais pasigyrimais suteikė nors ir menkų darbų bet kone visiems savo tautos žmonėms, ir paliepė darbininkams tuo labai didžiuliu.

Amerika turi parodyti, kad ji tą patį gali padaryti — visai neatimant iš žmonių jų laisvės, savagarbės ir žmoniškumo. Tą pasakė prezidentas Rooseveltas susirinkusiam 76-tam kongresui.

Be abejonės visoki atžagareiviai bandys kuogreičiausia tuos prezidento žodžius užmiršti. Be abejonės visoki godaus kapitalo atstovai bandys įrodinėti, kad tai yra prezidento neįvykinama svajonė, kad Amerikos valdžia negali visiems duoti darbo, kad reikia valdžios išlaidas mažinti, balansuoti budžetą ir tt.

Flapauzės Gaisras New Yorke

KETVERGE po piet, sausio 5 dieną, New Yorke užsidedę penkių aukštų namas adresu 210 W. 103-rd St. Tai buvo "seno įstatymo tenement" namas, toks pat kaip ir Susivienijimo namas, kuriame randasi Susivienijimo Centras. To namo savininkai taip pat nepildė miesto įstatymų ir nedarė reikalaujamų pataisymų apsaugai nuo ugnies (fire retarding), kaip ir Susivienijimas. Del to tas namas buvo taip pat "kondemnuotas" (paskirtas uždarymui arba nugriovimui) kaip yra kondemnuotas Susivienijimo namas. Po šio gaisro pasirodė, kad miestas yra atidėjęs tokių namų uždarymą arba nugriovimą iki tol, kol bus pakankamai naujų namų pastatyta ir bus kūr neturintiems žmonėms pasidėti. Valdžios naujų gyvenamųjų namų statybos projektai bus dabar skubiai vykunami.

Manoma yra, kad tą namą padegęs koks tai pusiatt pamišęs žmogus; norėdamas suteikti "naujausių žinių" vietos

Bet jeigu prezidentas tą sakė, tai jis žinojo ką sako. Jis jau savo kalboje nurodė, kad Amerikoje dalykai visai kitaip išrodys, kuomet Amerikos žmonės vietoj 60 milijonų dolerių kasmet uždirbs 80 milijonų dolerių. Iš to reikia manyti, kad Amerikos žmonės tik tuomet uždirbs 80 milijonų dolerių, kuomet visi dirbs. Amerikoje tas pats gali atsitikti, kas atsitiko demokratinėje Švedijoje. Ten valdžia užtikrino kiekvienam darbininkui darbą. Bet kaip tik tą padarė, tuojaus išnyko bedarbių, sugrįžo geri laikai, ir valdžia nebesurado žmonių, kuriems būtų reikėję duoti darbo.

Kad prezidento Roosevelto žodžiai kuogreičiausia išsipildytų, reikia jam paramos iš mūsų pusės. Tuojaus ant karštųjų reikia rašyti laiškus visiems kongresmanams ir senatoriams, kad jie tuojaus surastų budus prezidento žodžiams įvykinti. Jie turėtų paskirti dar tris milijonus dolerių į metus naujiems federaliams darbams. Jie turėtų ne sumažinti, bet praplėsti WPA darbus. Jie turėtų padidinti senatvės pensijas. Jie turėtų praplėsti federalės valdžios darbus žmonių sveikatos apsaugai.

Apie tai jau mes kalbėjome pereiname Tėvyneš numeryje, kuomet dar nebuvo girdėję prezidento Roosevelto taip reikšmingų žodžių. Dabar jo žodžiais paraginti su didesniu pasitikėjimu mes turime klabinoti kongresmanų ir senatorių duris. Jie turi žinoti, kad mes norime tik to, ką prezidentas mūsų nori duoti ir ką jis žadėjo savo kalboje.

Susivienijimo kuopos ir pavieniai nariai — rašykite laiškus savo valstijos kongresmanams ir senatoriams. Parašykite bent tiek: Mes norime, kad jūs remtumėte prezidento Roosevelto reikalavimą duoti darbą kiekvienam žmogui, kurs nori ir gali dirbti su pakankama pragyvenimi alga. We ask you to faithfully stand by president Roosevelt's program promising a job for every citizen able and willing to work, at a living wage.

Galite rašyti tiesiog lietuviškai. Kongresmanai ir senatoriai susiras lietuvių vertėją ir supras jūsų laiškus. Bent vienam lietuviui Washingtono iš to gali būti darbo — jeigu daug lietuviškų laišku bus pasiųsta.

Rašymas laišku savo atstovams kongrese yra vienas iš būdų prisiminti ir kovoti už savo reikalus demokratinėje valstybėje. Mes turime tą būdą vartoti dabar, kuomet prasideda taip svarbi kova už darbus visiems Amerikos gyventojams. Laiškus turime rašyti visi — ir tie, kurie turime darbų, ir tie, kurie neturime. Visiškas bedarbių panaikinimas užtikrins daugiau laimės visiems ir bus didžiausia mūsų laisvės apsauga.

Parašius šiuos žodžius, pasirodė, kad kongresmanai ir senatoriai nori tuojaus sumažinti WPA darbus. Todel buvo parašytas atsisaukimas į S. V. Prezidentą, kurs tampa pirmame puslapyje. Iškirpkite jį ir pasiųskit savo kongresmanams ir senatoriams.

laikraščiniui.

Gaisras prasidėjęs sykiu dviejose vietose: ant pirmo aukšto ir ant trečio aukšto. Ugnis greit išsiplėtojo ir uždaro kelią išsigelbėti viršutinių aukštų gyventojams. Penktame aukšte gyva sudegė 65 metų senelė Glorgetta Daugnalt, kuri gyvenė ten su savo sūnum Robertu. Ketvirtame aukšte sudegė jauna pora, Harry Argis, 20 metų ir jo patė Beckie, 18 metų. Trečiame aukšte sudegė Mrs. Anna Le Clair, 52 metų, o jos vyras apsidėgino vėdą. Ugnagesiai išgelbėjo keletą žmonių, kurie patys būtų neišsigelbėję be jų pagalbos.

Sudegė visas namas ir apdegė du kiti namai šaliais. Visų tų namų savininkais buvo Beacon Arins kompanija, o sudegusių namų nuo tos kompanijos buvę rėdavę koks tai Izidorius Schultz. Namų savininkai atsako kriminališkai už nelaimę, bet policijos dėmesis tapo nukreiptas į tą vyrą vardu Malone, kurs namą buk

padegęs.

New Yorko majoras La Guardia, kalbėdamas labdaringos draugijos namų statymo komitetui, pareiškė, kad tie žmonės žuvo gaisre del vienos priežasties — kad namų savininkai laužė įstatymus. Jie nepataisė namų pagal miesto reikalavimų ugnies sulaikymui (fire retarding).

New Yorko miestas turėjo įstatymą, kurs leido pačiam miestui pataisyti apsilėdusių savininkų namus ir už pataisymą uždėti ant namo "lieną", kurs būtų pirmesnis už morgiajų (prior lien). Bet trys New Yorko bankai padavė miestą teismui, nurodinėdami, kad toks įstatymas yra nekonstitucijinis. Apeliacijų teismas pripažino įstatymą nekonstitucijiniu. Po to miestas nebegalėjo po prievarta senų namų taisyti.

Miestas galėjo prasižengiančius prieš įstatymą namus uždaryti arba griauti. Majoras La Guardia paaiškino, kad su tokių namų griovimu ar uždarymą miestas nesisiskubino del stokos namų New Yorke. La Guardia pasakė: "Jeigu mes nugriautume tokius namus, tai neturėtume kur padėti tų namų gyventojų". Iki šiol miestas ir valstybė dar vis planavo, kaip ir kur statyti namus, ir kuriuos galima būtų iškelti tų "tenementų" gyventojus. Bet dabar jau prasidėjo tikras statybos darbas. Majoras La Guardia išreiškė savo pasitenkinimą statybos progresu. Neuzilgo bus kur iškelti tenementų gyventojus, kuomet New Yorko flapauzės bus uždarytos ir griauamos.

Bet kol tas atsitiks majoras La Guardia nori pastatyti prie gėdos stulpo tuos namų savininkus, kurie laužo miesto įstatymus, netaisydami savo flapauzių, neapsaugodami jų nuo ugnies ir neįvesdami sanitarinių pagerinimų. Majoras pasakė: "Aš prašysiu valstijos legislaturas duoti leidimą miestui viešai paskelbti žymiose vietose tokių savininkų vardus, kad visi juos matytų, ir tuomet mes parodysim jiems kas jie tokie yra tų "ugnies slasčių" savininkai".

La Guardia yra įtūžęs. Jis paskelbė karą visiems netaisomų flapauzių savininkams.

Tas nelaimingas flapauzės gaisras New Yorke ir New Yorko majoro teisin-

gas įtūžimas prieš tokių flapauzių savininkus dar syki ir labai netikėtai atkreipia mūsų dėmesį į tą mūsų seną Centro namą. Tas namas New Yorko "knygose" yra prašytas kaip "old law tenement building". (O Chicagos terminologijoje tai reiškia flapauzė — flophouse). Tokius namus New Yorko miestas yra paskyręs uždarymui arba nugriovimui, jeigu jie neprisitaikys prie įstatymų reikalavimų, o tame skaičiuje yra ir mūsų namas. Reikalaujamų pataisymų mes nedarome, kaip nedarė ir tos sudegusios flapauzės kompanija arba tas Izidorius, kurs dabar už įvykusias nelaimes galėtų eiti į dželą.

Įvykus tokiui skandalui New Yorke, palikdami su savo namu tokioj padėty kokioj esame, mes turime prieš savin tokius galimybes:

1. New Yorko miestas gali mūsų namą uždaryti ar nugriauti, jeigu toliau nieko neveiksim, kaip tik daugiau gyvenamųjų namų New Yorke bus pastatyta.

2. Atėityje New Yorko miestas visvien tokius namus kaip mūsų turės griauti.

3. Atsitikus gaisro nelaimei mūsų name, mūsų Pildomoji Taryba būtų atsakomyje ne tik civiliniai, bet ir kriminaliniai, ir dėl to galėtų eiti sekretorius, prezidentas, vice prezidentas, izdininkas, daktaras kvotėjas ir abu izdo globėjai.

4. Neuzilgo galime pamatyti mūsų garbingą Susivienijimą prie "gėdos stulpo", kurį rengia majoras La Guardia visiems tokiems namų savininkams, kokiais esame ir mes.

Pereiname savo suvažiavime Pildomoji Taryba nutarė tuojaus mūsų namą pataisyti "tiek, kiek miestas reikalauja". Taisyso reikala pavedė finansų komisijos nariui. Kas ten atsitiko su tuo komisijos nariu, niekas to nežino. Bet Susivienijimo Centro namas tebestovi netaisytas, tebėra "firetrap", tebėra nepritaikytas prie sanitarinių reikalavimų, be reikalaujamos ventiliacijos, su sienomis, kurias čia daugelio metų dulkės.

New Yorko flapauzės gaisro skandalas duoda lekciją mūsų Pildomajai Tarybai — apie geros gospadorystės reikalingumą mūsų Susivienijime.

Paraginimas Atsilikusiomis Kuopoms

IŠ DAUGELIO kuopų iki šiol truksta žinių, ką jos veikia Pažangos Vajuje naujiems nariams Susivienijimui prirašyti. Ne visos kuopos užregistravo savo organizatorius. Kiekviena kuopa būtina turi pranešti Pažangos Vajaus Vedėjui kas yra jos organizatorius, paduodant jo vardą ir adresą. Kiekviena kuopa būtina privalo turėti bent vieną organizatorių, kurs darbuotųsi. Organizatorių atlyginimas už darbą dabar yra geresnis negu kada nors. Su duodomis dovanomis dabar mūsų organizatoriai gauna tokį pat atlyginimą kaip insurance kompanijų agentai. Jau geriau negali būti. Didesnėse kolonijose, kur daug gyvena lietuvių, darbštus SLA organizatorius, gerai išmokęs savo darbą, gali net pragyvenimą pasidaryti Pažangos Vajaus laiku. Reikia tik dirbti taip kaip dirba kompanijų agentai, kurie iš tokio darbo gyvena.

Sekamos SLA kuopos tuojaus turi pranešti Pažangos Vajaus Vedėjui kas yra jų organizatoriai ir paduoti jų adresus:

Bridgeport, Conn.	51 kuopa.
Thompsonville, Conn.	113 kuopa.
New Haven, Conn.	142 kuopa.
Terre Haute, Ind.	46 kuopa.
Indiana Harbor, Ind.	185 kuopa.
Indiana Harbor, Ind.	343 kuopa.
East Chicago, Ill.	89 kuopa.
Westville, Ill.	29 kuopa.
Westville, Ill.	223 kuopa.
Chicago, Ill.	129 kuopa.
Chicago, Ill.	208 kuopa.
Chicago, Ill.	251 kuopa.
Collinsville, Ill.	159 kuopa.
Joliet, Ill.	167 kuopa.
Des Moines, Iowa	227 kuopa.
Boston, Mass.	188 kuopa.
Detroit, Mich.	21 kuopa.
Detroit, Mich.	200 kuopa.
Detroit, Mich.	352 kuopa.
Maspeth, N. Y.	250 kuopa.
Niagara Falls, N. Y.	270 kuopa.
Perth Amboy, N. J.	138 kuopa.

Oregon City, Ore.	240 kuopa.
Edwardsville, Pa.	1 kuopa.
Plymouth, Pa.	5 kuopa.
Plymouth, Pa.	6 kuopa.
Nanticoke, Pa.	12 kuopa.
Mt. Carmel, Pa.	52 kuopa.
Penn. Pa.	56 kuopa.
Luzerne, Pa.	67 kuopa.
Edwardsville, Pa.	85 kuopa.
Coal Center, Pa.	95 kuopa.
Girardville, Pa.	147 kuopa.
New Philadelphia, Pa.	187 kuopa.
Sebastopol, Pa.	203 kuopa.
Tamaqua, Pa.	204 kuopa.
Duryea, Pa.	221 kuopa.
Wanamie, Pa.	230 kuopa.
Kulpmont, Pa.	241 kuopa.
Nanty Glo, Pa.	281 kuopa.
Coaldale, Pa.	283 kuopa.
Scranton, Pa.	324 kuopa.
Wilkes Barre, Pa.	361 kuopa.
Providence, R. I.	347 kuopa.
Milwaukee, Wis.	177 kuopa.

Jeigu kuriose kuopose finansų sekretorius užima organizatoriaus vietą, tai ir tą reikia pranešti. Jeigu kuri kuopa neskaitytina nariams, tai tas nereikia, kad jai nereikia dalyvauti Pažangos Vajuje. Kaip tik atžagariai. Neskaitytoms kuopoms reikia užvis labiausia pasidaruoti, kad pasidarius skaitlingomis. Visos kuopos, kurių narių skaičius pasidarė mažesnis negu 10, būtina turi bandyti padauginti savo narių skaičių bent iki 10. Reikia gauti atgal į Susivienijimą visus išsibraukusius narius, ypač tuos, kurie išsibraukė paskutiniaisiais penkiais metais. Jeigu jie išsibraukė del bedarbių ir jų gyvenimo aplinkybės pasitaisė, jiems būtina reikia grįžti į Susivienijimą, kol dar jų sveikata yra gera.

Visos atsilikusios kuopos prašomos yra tuojaus atsiliepti ir nieko nelaukus stoti į darbą. Nuo čia paminėtų atsilikusių kuopų ir nepamintų kitų mažesnių kuopų Pažangos Vajaus Vedėjas laukia žinių.

Mūsų Rašytojų Kurybiniai Raštai = Kritika = Filosofija = Poezija

Jovaras ir VDV

UŽSIENIŲ lietuvių spaudai pirmas žinias ir paveikslus teikdavo "Tal-
kos spaudos biuras" (Tsb.), o dabar tą da-
ro "Visuomeninio Darbo Vadyba" (VDV).
Apie tai, ką labiausiai kišo ar kiša šie ži-
nių teikėjai, visi žinome, nes matome. Tik-
rai, neveltui prikišamas tam aptarnavimui
šališkumas. Vienų asmenų ir dalykų per-
daug, o kitų — lyg jų Lietuvoje ir nebūtų!
Teisingai, pavyzdžiui, "Draugas" nurodė,
kad įvykusio didelio pavasarininkų kon-
greso nė nepamirėjo. O juk didelė tai or-
ganizacija. Bet ji ne tautininkų, o krikš-
čionių demokratų įtakoj... Užtai nuolat
tematom tautininkų auklėtinius — jauna-
lietuvių.

Šiemet (t. y. 1938 m.) — Jovaro su-
kaktuvės, jubiliejus. Kur to valstiečio pa-
veikslas ir jo gyvenimo aprašymas, —
kodel mums tas visamatantis ir visąžinan-
tis VDV jų neduoda? Juk gali ir Jovaro
tą mažą (pustrečio hektaro) pavyzdinę
ukelį mums pavaizduoti (juk vaizduoja gi
šių dienų galiunų ukius ir namus! Tas
ukelis yra jau ne kartą gavęs dovanas už
pavyzdinę jo vedimą! O ir Jovaro var-
das, tegul šiandien jis mūsų poezijai įnašo
neteikia, ką nors reiškia! Juk dar ir pa-
sauli nebuvo šių dienų Lietuvos literatu-
ros laureatų, kai Jovarą jau visi žinojo!
Kodel visokie pirmą negirdėti tipai šiandien
triukšmingai po Lietuvą švenčia savo
jubiliejus, o užmirštas (tyčia!) autorius
tokių dainų, kurias visa Lietuvos liaudis

žino: "Ko liudi, berželi, ko liudi" ir "Ty-
lus, tylus vakarėlis"... Vien dėl tų daine-
lių žmogus yra vertas paminklo, bet mat
jis "bedievis, laisvamanis, neaiškus politi-
škai"... Gėda VDV ir kitiems panašiams!
Žmogus, kuris rusų persekiojimo metu
steigė ir vadovavo knygynui, platino mūsų
slaptą žodį, rašė nuo širdies į liudį šau-
kiančias eilutes, tas žmogus vertas, kad
prieš jį nusiimtų kepurės kuone visa eilė
šių dienų medalininkų! Nesvarbu, kad ne-
turi dvaro, kad su krepšeliu tursena senu-
kas į šiaulius su litru kitu pieno, — nie-
kis, neretas ir didelis ponas su žvaigžde,
aprėpusia visą pilvą, privalo už daug ką
tam biedniokui praščiokėliui šiandien nusi-
lenkti!

Kad nebūtume ir mes tokie medžiai,
kaip tas VDV, kur tik išpustus didžiūnus
vis dar pučia, parašykime nors širšingą
žodį kitą tam liaudies poetui senokui. Jo
adresas toks:

Jonui Krikščioniui-Jovarui,
šiauliai, pašto biletas 1,
Lithuania.

Neužmirškime! Nes gėda, kad tik
privčiai vienas kitas yra apie tą seną ve-
kėją ir kovotoją straipsnelį kitą pabrie-
žęs! Jeigu tautos ir valstybės organizaci-
ja, kaip VDV, "užmiršo" — mes savo pa-
vyzdžiu atsiminkime: pasiūskime tukstan-
čius laiškus "Ko liudi, berželi" autoriui!
Ilaja Dungaitė.

Kaip New Yorkas Sutiko 1939 Metus

DAR NIEKAD New Yorkas taip
druopščiai nesiruošė Naujų Metų
sutikimui, kaip šiemet. Dar niekad šis
septynių ir pusės milijono gyventojų mies-
tas taip iškilmingai ir, galima sakyti,
triukšmingai nesutiko Naujus Metus, kaip
šiemet. Bent tai sako senieji New Yorko
gyventojai.

Berods, nėra pagrindo netikėti tiems
seniems New Yorko gyventojams atsimi-
nus tai, kad 1939 metai — pasaulinio New
Yorko parodos metai. Šiame parodos
ženkle ir buvo ruošiasi sutikti Naujuosius
Metus. Šiame ženkle jie ir buvo sutikti.

New Yorko gyventojų laimei, šiemet
pasitaikė neblogas oras. Šaltis, kurs ge-
žinė banga atsirito iš Kanados, nuėjo to-
lyn į pietų pusę, neliesdamas New Yorko.
Toku būdu mūsų miesto gyventojai galė-
jo sutikti 1939 metus ne tik be didelio šal-
čio, bet ir be sniego, kurio čia šiemet ir
taip neperdaugiausio buta.

Kaip šiemet New Yorkas ruošėsi su-
tikti Naujuosius Metus, tai parodo ir toks
faktas. Visos geležinkelio bendrovės, pra-
dedant New York Central ir baigiant New
Haven & Hartford, savo traukiniams, bė-
gantiems į New Yorką, kiekvieną sykį,
magaryčioms, dar turėdavo prikabinoti po
keletą vagonų. Visi keliai vedė į New
Yorką. Tukstančiai važiuojo sutikti Nau-
jų Metų iš Bostono, visų Connecticut
valstijos miestų, iš Philadelphiajos, iš Wa-
shingtono ir net iš Chicago. Todel ne tik
geležinkelio, bet ir oro susisiekimo bendro-
vės padvigubino savo biznį. Dešimtys nau-
jų lėktuvų švenčių metu skraidė tarp Los
Angeles ir New Yorko. Visi norėjo sutik-
ti Naujuosius Metus New Yorke.

Ir jie neapsiriko. New Yorkas dar
niekada taip nelėbavo. Garsusis Broad-
way, kurs eina istrižai New Yorką ir kurs,
dėl to, vadinamas "paukščių keliu", knibž-
dėte knibždėjo. Neveltui Times Square,
kur visados iki vėlybos nakties atidarytos
užsikalnėjos lentomis. New Yorko minia,
sutikdama Naujuosius Metus, elgiasi kaip
anas Afrikos buivolai... Vargas tam,
kurs bandytų jai priešintis. Nenuostabu,
jeigu tik viename Times Square buvo su-
traukta 1,300 policininkų...

Tiesa, Suvienijotose Amerikos Valsti-
jose vis dar apie 12 milijonų bedarbių. Tie-
sa, kad vadinama depresija mūsų kraštui
vis dar kiurksa ant sprando. Bet gal bet
kaip tik dėl to didžiojo New Yorko gyven-
tojai palydėjo paskutinę 1938 metų dieną
nė kiek jos nesigailėdami. Amerikos žmo-
nės, kaip visados, linkę gyventi viltimi.

Jie tikisi, kad šie metai bus laimingesni.
Be to jie mato šalis, kuri nelaimės, nepa-
lyginti, didesnės, negu depresija. Jie ma-
to žaizduojančią Tolimųjų Rytų padangę.
Jie mato vis dar nesibaigiantį Ispanijos
karą. Jie nuolatos girdi čiaškančius
ginklus senojo pasaulio šalyse.

Taigi, tuo metu, kai beveik visose Eu-
ropos sostinėse kalbama apie karą, tai
čia, šiame didžiausiam pasaulyje mieste,
žmonės, linksmomis akimis žiūrėdami į
ateitį, geria šampaną, šoka ir linksmi-
nasi. Nors Naujų Metų naktį policijos departa-
mentas buvo leidęs svaiginamus gėrimus
pardavinėti tik iki trečios valandos, bet
tie, kurie vis dar buvo "ištroškę", galėjo
gerti iki pat ryto. Užteko pervaziuoti tik
Hudsono upę, į New Jersey valstiją, ir
ten jau buvo galima laisvai gerti iki pat
ryto šviesos.

Apskaičiuojama, kad New Yorko gy-
ventojai, sutikdami 1939 metus, išleido
nemažiau, kaip 15 milijonų dolerių. Su-
prantama, kad gerti, linksminis ir užti
žmonės pradėjo iš pat vakaro. Neveltui
viešbučiai, restoranai ir įvairios nakties
pokylių vietos dar iš vakaro pasipuošė
margaspalvėmis šviesomis ir garsiai rė-
kiančiais Naujų Metų sutikimo šūkiais.
Naujų Metų sutikimo pokyliai beveik vi-
sur prasidėjo apie aštuntą valandą. Bet
vargiai šitas rašytojas galėtų atpasakoti
tai, kas darėsi apie dvyliką valandą, ka-
da New Yorkas oficialiai palydėjo visas
senąsias 365 dienas, pasitikdamas pirmą-
ją, naująją. Tai neaprašoma. Visas di-
džiulis mūsų miestas skambėjo, gaudė,
kaip milžiniškas varpas. Gatvėse minia
šaukė taip, lyg, rodos, ji būtų išėjusi iš
proto. Ne tik vaikai, bet ir suaugusieji,
kaip sakoma, vertėsi per galvą. Kas
skambino tam tikrais varpeliais, kas putė
į dūdas dūdeles, kas kleketavo įvairiais
kleketukais, o kas tiesiog savo nuosavą
gerklę paleido į darbą. Šitas Naujų Metų
sutikimo armijderis buvo ypač baises ir
drauge įdomus Times Square, kur iš visų
pusių, visomis New Yorko miesto arterijo-
mis, suplaukė minia. Čia iš Astor viešbu-
čio balkono galingas prozektoriaus savo il-
gais šviesos usais nuolatos braukė užian-
čios, šaukiančios ir staugiančios minios
viršugalviu. Protarpiais, kada keletas
prozektorių susikryžiuodavo viršum mi-
nijos, spaudos fotografai, važinėdami spe-
cialiais automobiliais, traukė tą įkaitusį,
siuntantį vaizdą.

Tuo metu, kada didieji Manhattano
laikrodžiai musė dvyliką valandą, tai iš
tikrųjų buvo įdomu būti gatvėje. Buvo

įdomu matyti ir girdėti. New Yorko uos-
te laivų sirenų kaukimas, susiliedamas su
klasišku bažnyčių varpų skambėjimu, mi-
nijos šauksmais ir automobilių triubiniu-
mu, plaukė oru, kaip kurtinanti stichijos sim-
fonija. Tokiomis minutėmis žmogus jau-
tiesi dar menkesnis, negu iš tikrųjų esi.
Tokiomis minutėmis žmogus iš viso neži-
nai kas esi. Tau neaišku, ar visas tas
triukšmas, tas varpų skambėjimas, tas si-
renų kaukimas, ta minia, kuri ritasi nesu-
laikoma banga, turi kokius nors tvarkos,
logikos dėsnius. Ir visai nenuostabu, jei-
gu vienas kitas individualės sielos žmo-
gus, abejodamas, pats savęs klausia:
"Kas čia kvaillas — aš ar ta minia?"

Bet pasaulis, kaip paprastai, kupinas
logikos. Šita minia, kuri šėsta kartą per

metus, panaši aniams išdykusiems vai-
kams, kurie atatinka savo amžiui ir savo
vietai. Tie žmonės, kurie pasižymi rimtu-
mu, budami maži, dažniausiai budavo gar-
sus padykusiais darbais. Del to šitas ra-
šytojas visai nesistebi New Yorko gyven-
tojai, kurie taip triukšmingai pasitinka
pirmąsias Naujųjų Metų nakties valandas.
Visa Amerika, kaip ir pats New Yorkas,
kurėsi didelio judėjimo ir triukšmo atmo-
sferoje. Visa ši didžiulė industrijos res-
publika savo metais yra kudikis, palyginti
su senuoju pasauliu, šimtais, tukstančiais
metų augusių ir tvirtėjusių. Bet Ameri-
ka, kurią sudaro drąsiausieji ir galbut
geriausieji Europos sunų ir dukterys, vis
delto jau daug kuo yra pralenkusi senąjį
pasaulį...

Juožas Tysliava.

Jievos Simanaitytės "Pavasarių Audroj"

T A RAŠYTOJA yra vienintėlė iš
Klaipėdos krašto, taip plačiai nupie-
šusi mums skirtingą tenyštį gyvenimą.
Savo pirmą knygą, gavusia ir pirmąją, ką
tik buvusią įsteigtą valstybės premiją, ji
gali sakyti, padavė mums savo krašto,
taip skirtingo, ir drauge taip savo, epepe-
ją. Kaip mes gerai žinome Žemaitės ir ei-
lės kitų pieštą mūsų kaimą, taip čia ste-
bimės savo brolių, kitose įtakose gyvenu-
sių, kaimu. Labiausia skiria tikybės da-
lykai (kas, bijau, katalikiškoje Lietuvoje
bene yra žymia kliutimi ir giliai tokiomis
knygomos domėtis, — reikia jau besąly-
ginio patrioto priimti viską iš čia į dušią).
"Aukštųjų (ne Aukštųjų, — Aukštujai)
Simonių likimas" — vienos lietuvių gim-
nės istorija nuo pirmojo vokiečių užpona-
vojimo tame krašte iki didžiojo karo, kai
Vokietijos karių eilėse ir mūsų brolių
traukia į rytus... Ši knyga, nepavadinata
nei romanu, nei kronika, tik — "Mažosios
Lietuvos Laisvės kovos", byloja nuo to
laiko, kai —

"Pasaulinio karo audros — patrankų
griausmas, kulkosvydžių tratėjimas, šau-
tuvų tarškėjimas — nutilo. Rusijos impe-
rija sugniužo, Hohenzolerių vardas žuvo.

Ir kėlėsi Lietuva..."
Literatūrinio požiūriu ši silpnėsnė
knyga. Dialogai tik retai gyvai sultingi,
kaip ir daug turinys publicistinio, kroni-
kinio ir net nevisai natūralaus atspalvio
(Bet, žinoma, kaip vienintėlė to krašto at-
stovė mūsų literatūroje, Simanaitytė ver-
tintina vistic!)). Čia pasakoja apie įvy-
kius iki Klaipėdos krašto grįžimo Lietu-
von. Piešia daug tenyškio kaimo. Ne
katalikiškai, tai kitaip labai religingo, tie-
siai fanatiško. Rodo besitiškai suvokie-
tėjusius, nors ir lietuviškai tebekalban-
čius mūsų brolius. Ryškiai pavaizduoja
šiuokštų materializmą, žmoniškų idealų ne-
buvimą (Tai per abi knygas). Kaip baisi
ta materialistė Dagienė, už negavimą sau
grįžusio iš Amerikos Perkamuko keršij-
janti net buvusios draugės dukteriai; kaip
ciniškai ji tyčiojasi iš norinčio ją vesti
sunaus, (kaip ji čia panaši į tą daugybę

motinių, kurios tik savo vaikais iki bepro-
tybės "rupinasi", visus blogumus juose
pateisindamos, o kitų vaikus šaukšte van-
dens pasiruošusios skandinti, — ir Dagie-
nė tyčiojasi: "meilužę turėti tau nieks ne-
draudžia, o tu jos nevesi..."; o visa prie-
žastis, kad Advė Perkamikė neturtinga...
— Kaip tas panašų į matomus aplinkui
dalykus, kaip panašų (...), kaip žiauriai ir
blauriai tyčiojasi ir iš pačios merginos,
("O, beto, kas gali vyrams uždrausti turė-
ti meilužę!..." — Juk tas taip panašų į
niekšybes darančių kitiems žmonėms duk-
relių ar sunelių, "tokių kaip mūsų nēr",
nuolatinį pateisinimą!...).

Mūsų literatūroje pirmas taip plačiai
apibūdintas bermortininkas, — Raudie-
nės sunus Vilius, gryžęs be rankos jau il-
gai po karo (kaip čia tinka prieš šią kny-
gą pasiskaityti generolo Niesselio atsimi-
nimus "Vokiečių išsikraustymas iš Balti-
jos kraštų" — irgi "Sakalo" išleistas lie-
tuviškai).

Yra psichologiškai nepagrystų, arba
bent silpnai pagrystų vietų (vargiai taip
moteris kalbasi su ilgai lauktu vyru —
kaip komunistų literatūros buvusiam
antplūdys savo laiku: tiesiai, be širdies
priėjimų ir gyvo žmogaus psichologijos,
atsisaukimiškai kviečia dėtis į savo judė-
jimą — o ir tipas kudikio laukiančios mo-
ters, kuri pati pašokusi karštai remia vy-
ro dalyvavimo butinumą, nes norinti, kad
sunus jau gimtų Lietuvoje, — taip gali
padaryti iš dešimčių tukstančių viena ide-
alistė, o juk dauguma moterų tokioje pa-
dėtyje ypač į nieką neatsižvelgiančios sa-
vimeilės pasidaro; žinoma, tokių aprašy-
mų reikėjo užsibrėžtam knygos tikslui, ir
gerai autorė darė, rasdama romano vardą
pervertingu šių, tai geresnių, tai bloges-
nių užrašų knygai, kuri, aišku, savo vieto-
je, daug ką mums užfiksuoja, pajudina,
net pamoko).

Knygą išleido "Sakalas" (Kaunas,
Kęstučio 36). 228 pusl. Dail. Rimto Kal-
poko viršelis. 70 am. centų — iš leidėjo
arba iš šių žodžių rašytojo, adresu: Arė-
jas Vitkauskas, 2138 W. Coulter St., Chi-
cago, Ill.

Iš V. J. Budriko Kurinių

TIKĖJIMAS GYVENIMU

Mes tikime žmoniška prigimtim:
kiekviena padaryta nuodėmė yra priešin-
ga mūsų esybės įstatymui.

Mes tikime laisve, stiprybe ir džiaug-
smu. Tai vainikuoja mūsų gyvenimą.

Mes tikime baisesiais kalnais, begalinė-
mis žvaigždėmis ir pučiančiu jūrų vėju.

Mes tikime gudobele, kad ji baltuoja,
ir mes nulenkiame ausį į žemės tylą.

Mes tikime, kad visi daiktai plaukia:
kad joks įsitikinimas ar religija, jokia val-
džios forma ar socialė tvarka, joks gro-
žio matas, joks dorovės kodas nėra galu-
tini ir tobulūs.

Mes tikime augimu, tikru draugijos
pagerinimu.

Mes tikime teismu, kurs nebūs sugė-
dintas.

Mes tikime nematomu laiku, kurs pa-
gelbės kiekvienam geram priežastiniam
darbui.

Mes tikime kiekvieno gero veikalo ir
tikros minties nemarumu.

Mes tikime kurybine kentėjimo ir

kantrybės vertybe. Mes tikime, kad pa-
žinimas yra simpatijos pagrindas.

Mes tikime nuodėmių atleidimu, nes
kiekvienas žmogus yra atleidimo vertas.

Mes tikime gerai padaryto darbo pa-
sitenkinimu; tikime įvertinimu tų, ku-
riuos mylime; tikime gydančia pareigos
malone; tikime žmoniškos dvasios suge-
bėjimu aprūpinti visus reikalus.

Šitie dalykai yra gyvenimo vanduo —
tobulas nuraminimas.

Mes iškeliame rankas ir akyvaizdoje
visų klūčių kvailybės ir baimės skelbia-
me:

Gyvenimas yra geras!

KURK

Kurk šviesos giesmę. Statyk sielai
stiprų ir šviesų dievnamį — iš balčiaus-
ios šviesos ir ryškių spalvų. Statyk
šventovę iš širdies šviesos.

Kurk sielą iš dvasinių minčių — pa-
dangių žvaigždžių.

Kurk kiekvieną mintį iš skaisčių ir
tyrų lapelių, kaip kad rožė ir lelija for-
muojasi.

Kurk protą malonių rupeščiu. Bar-
styk malonumą visur.

Užlaikyk kuną švarių ir malonių,
kad šventa meilė galėtų sveikinti jį.

Kurk jėgą visur — kaip paukščiai ir
gėlės ir žemė ir oras!

Kurk savo sielos šventovę dieviška
tiesa.

DUOK

DUOK ir gausi! Duok puikių, links-
mų, drasių ir pasekmingų minčių
draugui ir nepažystamam. Ir iš tukstan-
čių versmų tau atplauks stiprybė pavo-
jaus valandoje.

Duok raminančių žodžių, apsaugos
ir vilties žodžių žmonėms svyruojan-
tiems ir klaidžiojantiems. Ir nors tu
vaikščiotum tamsiais takais, tavo kojos
neklaidžios vienatvėje ar baimėje.

Duok aukso — nors mažiausią da-
lelę.

Auksas rudija ir susitraukia ranko-
je, kuri laiko jį. Jis auga ištiesioj ir
laisvoj rankoje, kuri jį sėja ir susilau-
kia derliaus.

Duok meilės. Nesitikėk patirti my-
limo daikto vertę. Neprašyk atlygimmo.
Mylėk! Ir kur tik tavo takas ves tave
šioj žemėje, tu rasi ten liepsnojančią
meilės lempą.

Duok meilės ir meilė sugrįš neprašo-
ma.

Nupinsiu vainikėlį

Aš nupinsiu vainikėlį

Iš dangaus žvaigždžių.

Dovanosiu bernuželiui,

Kurio vardą vis menu.

Zalią taką jam išpuošiu

Rožių šypsenčiais žiedais,

Mielą vardą parašysiu

Aukso spinduliais.

Iš svajonių pastatysiu

Žėrinčius namus,

Ir lyg pasaka lankysiu...

Aukso dienos mūsų bus.

Ir kas rytas, vakarėlis

Aidas plauks dainos,

Jam vienam, jam mylimajam,

Lenksis girios, žvaigždės mos.

Ona Micintė.

Kur sena bakužė

Kur sena bakužė,

Kur sunkus vargelis, —

Ten liudėt neduoda

Man jaunas bernelis.

Aš anksti rytelį

Einu vandenėlio,

Sutinku bernelį

Prie pat šaltinėlio.

Nesunkūs našteliai,

O ir vandenėlis,

Nes man širdį kelia

Mielas bernuželis.

Jei aš neturėčiau

Savo bernuželio,

Tai aš nepakelčiau

Didžio varguželio.

Į akeles žiuri,

Ima už rankelių,

Širdy mane turi

Iš visų mergelių.

Kur sena bakužė,

Kur sunkus vargelis, —

Vargti jėgų duoda

Artojas bernelis!

Ant. Skrinškas.

Apie vieną kunigą

Pažystu kunigą, žmogų malonų,

Lietuvį, kaimo lietuviško vaisių,

Su širdžia linkusia savą paguosti,

Su protu tėvui šeimynos paskirtu

Ir linksmo budo.

Pamilęs laisvę Amerikoje rastą

Žmogus galėtų jau išminčia savo

Vaduotis, gerą nuo blogo atskirti,

Saviems kelią tiesesnį parodyti.

O betgi —

Lietuvį vis dar kažinkas prispaudžia,

Kaip negrą, kurs nuo savo pono pabėgo, —

Neliepiamas galvos nedrysta iškelti,

Neliepiamas dedasi kelio nematęs

Ir Kristaus sektį negali.

KK.

Susivienijimo Reikalai ir Veikla

Skaitykite ir atkreipkite atydą

Kiekvienas SLA narys nori matyti SLA stiprių, augančių narių ir įtekmingų. Tokiu būdu priklausomai kiekvienam nariui bei narei padėti mūsų organizatoriai prikalbinti naujus narius. Organizatoriai patys vieni jokių būdų negali visur apeiti ir su visais žmonėmis matytis. Organizatoriai reikalauja narių pagalbos. Jei mes SLA nariai jaučiamės užganėdinti mūsų organizacija, tai kiekvienas turime draugą bei draugę arba pažįstamą, tai paaiškinkime jiems apie S. L. A. ir ką jis mums reiškia ir kodėl prie jo reikia priklausyti. Po to praneškime mūsų organizatoriams apie tuos žmones, kurie interesuojasi prisirašyti. Draugai ir draugės, bukime prikaltintais namuose, dirbtuvėse bei viešose susirinkimuose. Taipgi nepamirškime senus narius, kurie nelabai lankosi į susirinkimus bei pradeda atšalti nuo kuopos veikim. Pasirūpinkime šį metų dirbti del 100% naujų narių ir atnaujinimo narių intereso, tegul 1939 metai buvo įrašyta kaip rekordas.

SLA yra stipriausia lietuvių organizacija, o jo stiprybė pakels mūsų įtekmę ne vien tarp lietuvių, bet ir kitų tautų akys. Tegul kiekviena kuopa pašvenčia kiekviename susirinkime laiko naujų narių naudai. Sykiu studijuokime ir mūsų organizacijos naudą ir jos silpną dalį. Taipgi priežastį tų dalykų. Tada geriau žinosime kaip svarstyti SLA reikalus ateinančiame seime.

Mariona Dailydaitė.

Aš atlikau savo pareigą su kaupiu

Tėvynėje jau ne sykį buvo rašyta, kad kožnas SLA narys turi prirašyti nors po vieną narį arba laike šio Pažangos Vajaus atlikti savo SLA pareigą. Aš jaučiuosi dabar tai tikrai padariusi. Aš atlikau savo SLA pareigą dar ir su kaupiu.

Brolis Jurgelionis per Tėvynę mus mokina, kad reikia pradėti naujų narių įieškoti savo šeimynoje, pas gimines ir draugus. Aš tą jo patarimą pildau pasiekimai. Praeitą metų prirašiau savo jauną sūnų, Edvardą, o dabar pakalbinau savo sesutės sūnų Joną Pikielį, kuris yra gimęs ir augęs Amerikoje, bet kalba gerai lietuviškai. Jis taipgi didžiūojasi, kad yra lietuvis. Aš jam paaiškinu apie SLA ir kaip naudinga prie šios organizacijos priklausyti. Jis tuomet man pasakė: "Aš gerai atsimenu, kai mano brolukas Edvardas rašė Tėvynėje, kad bukim susipratę jaunuoliai ir rašykimės prie Susivienijimo, nes kitaip busime apsilėdę jaunuoliai. Todel jei aš neprirašysčiau, tai bučiau netik nesusipratęs, bet dar ir apsilėdęs. Tat duokite man aplikaciją ir aš tuojau prisirašau ant \$1,000 apdraudos". Jis tai ir padarė ir priėmė dar pasižadėjo daugiau draugų prikaltinti.

Štai vėl, Kalėdų dieną ateina pas mane jauna mergina, Nelė Petkiūtė. Vos spėjome apsidailinti Kalėdų sveikinimais ir dovanėlėmis, ji man ir sako: "Žinau ką teta — išpildykite man tą aplikaciją prisirašymui prie Susivienijimo Lietuvių Amerikoje. Juk jūs mane kalbinote prisirašyti, tai kaip Kalėdų dovanai aš tai dabar ir padarau". Aplikaciją tuojau ir išpildėm.

Aš labai džiaugiuosi, kad mes gauname tokių jaunų narių ir savo tarpą. Minima Nelė yra dar tik 21 metų amžiaus, bet jau išsimokiniusi amato kaip grožio saliono operatorė. Ji dabar dirba tame amate 3559 Porter St., Detroit, Mich. Patariu mūsų organizacijos narėms grožio reikalais pas ją atsilankyti. Ji mums patarnaus koširdingiausiai.

Jei mes norime, kad jaunuoliai būtų su mumis, tai turime daugiau domės kreipti į juos. O kada mes turėsime daugiau jaunimo, tai mums bus lengviau veikti ir bus geresnės perspektyvos.

Sumaniau vieną dieną nueiti pas Marcalę Viverienę. Tuojau pradėjome kalbėtis apie Susivienijimą. Aš siūliau jai paimti nors mažą apdraudą. Jis pasakė, kad turinti jau kelias apdraudas ir nenorėtų daugiau imti. Bet viską gerai apsvačius, ji man sako: "Na, jei jau tu moki taip gražiai į-

kalbėti, tai rašyk mane ant kokių \$500". Žinoma, aš tai kogeičiausiai ir padariau. Ir tai padariau su didžiausiu džiausmu, nes žinau, ką mums reiškia turėti tokių gabių narių, kaip Marcelė Viverienė. Nes kur ji tik priklaus, tai ir darbuojas su didžiausiu pasišventimu. Nėra abejonės, kad ji tą patį darys ir mūsų Susivienijime.

Naujų metų dieną SLA 352 kuopos susirinkime pirmininkas G. Martin ir išdėstė J. Ambrozevičia pareiškė didelį pasitikėjimą, sakydami: "Atrodė, kad su naujais metais tikrai pradėdame mūsų kuopą auginti". Žinoma, daugiausia kreditą suteikė moterims. Jie sakė: "Mums, vyrams, bus sarmata, kada moteris mus pralenks".

Bet aš turiu pareikšti, kad nėra ko sarmatyti. Nes dabar jau ne tie laikai, kada vyrai sakydavo, kad moterų vietą tik prie pečiaus. Dabar mes visi, vyrai ir moterys, turime išvieno dirbti. O dirva yra plati ir darbų užteks visiems. Tik visi sutartinai darbuokimės nežiurint, kokių kuris įsitikini. Mes esame Susivienijimo nariai. Visi turime būti lygūs ir lygiai del savo organizacijos darbuotojai.

Bessie Keblaitis, SLA 352 kp. narė.

Pranešimas ir kvietimas SLA 10 apskrčio kuopoms

Šiuomi turiu garbės pranešti visoms SLA 10-to apskrčio kuopoms, kad apskrčio metinis suvažiavimas įvyks sausio 15 d., 1939 m., 10 val. ryte, Liuosybės Svetainėje, kamps 8-th St. ir Adams, Waukegan, Ill.

Kviečiu visus išrinktus delegatus atvažiuoti į laiką. Taip pat kviečiu ir narius, nes po suvažiavimo vietinė 262 kuopa ruošia linksnų koncertinį programą ir šokius toj pačioj Liuosybės puošnioj svetainėj.

Dalyvaukime visi, kuriems laikas leidžia.

M. Kasparaitis, SLA 10-to apskr. rašt.

Ar atlikote savo SLA pareigą?

Lewiston, Maine

Iš SLA 31 kuopos metinio susirinkimo

Sausio 1 d. įvyko SLA 31 kuopos metinis susirinkimas. Protokolų raštininkas, Antanas Daunis, perskaitė 1939 metų protokolą, kuriame pasirodė, kad kuopa yra gerų ir naudingų dalykų nuveikus. Finansų raštininkas, Alyzas Kaulakis, išdavė raportą kiek ligoninams pomirtinių išmokėta, taipgi kiek yra paaukota labdarės darbams ir paskelbė įvairias kuopos išlaidas ir įplaukus. Pasirodė, kad kuopa pradeda naujus metus su geru išdala. Išdina, Jonas Žilinskis, raportas išdė globėjų patikrintas. Išmokėjimai, pajamos ir visos pinigų atskaitos užgirta.

Pradant naujus metus, mūsų kuopos organizatoriai, Stanislovas Eismantas ir Alyzas Kaulakis, yra pasiryžę prirašyti naujus narius į SLA. Visi kuopos nariai linkime mūsų veikėjams geriausių pasekmių ir mes juos remsime.

Atlikta balsavimai Centro perkėlimo reikale.

Baigus visus kuopos reikalus svarstyti, rinkta kuopos valdyba 1939 metams. Išrinkta: pirm. Stanislovas Eismantas, vice pirm. Jozefa Baltrušaitienė, fin. sekr. Alyzas Kaulakis, prot. sekr. Antanas Daunis, išdin. Jonas Žilinskis, išd. glob. Ludvika Baniulis, Martinas Drigotas, maršalka Juozapas Lapukas, kuopos korespondentė Mariona Dailydaitė.

Sausio 7 d. mūsų kuopa rengė judomus pakeikslus — 20 metų Lietuvos nepriklausomybės sukaityvių istorinė filmą. Rodė J. Januškevičius, Jr. Po pakeikslų buvo šokiai, kuriems griežti tikrai lietuviškas orkestras.

Parengimo komitetas buvo išrinkti: Jozefa Baltrušaitienė, Alyzas Kaulakis, Juozapas Mikalionis, Alfonsas Laučius ir Juozapas Čereškus.

Sekantis kuopos susirinkimas įvyks kovo 5 d.

Mariona Dailydaitė, SLA 31 kp. koresp.

Cleveland, Ohio

SLA. 362 kuopa rengia balių

SLA 362 kuopos metinis balius įvyks sausio 21 d., 1939 m., 7:30 val. vakare, Geo. Tureks Svetainėje, 16011 Waterloo Rd. Visi Collinwood ir Clevelando lietuviai, seni ir jauni, esate kviečiami dalyvauti. Įžanga tikrai 15c. Vairams veltui. Prie įžangos bus laimėjimo dovanos.

SLA 362 kuopos metinis parengimas visuomet buna linksmas, nes daug svečių atsilankė ir visi linksmai laiką praleidžia.

Gros Vailioniško orkestras lietuviškus ir amerikoniškus šokius. SLA Pažangos Vajaus generalis organizatorius, Jonas Jarus, pasakys prakalbą apie mūsų organizacijos naudingumą.

SLA. 362 kuopos visi nariai malonėkite dalyvauti šiame baliuje ir atsiveskite savo gimines ir draugus, katrie dar nepriklauso prie mūsų organizacijos. Jie, dalyvaudami su mumis, gaus artimesnę pažintį ir bus lengviau juos prirašyti prie SLA.

Katrie nariai turite draugų dar nepriklausančių prie SLA, praneškite kuopos organizatoriui, o jis su mielu noru atliks jūsų draugus sykiu su jumis ir pagelbės jums prirašyti juos prie SLA, o jūs gausite pilną atlyginimą kokis yra Centro paskirtas už naujo nario prirašymą.

Pažangos Vajaus vedėjas

patvarkė, kad mūsų visų narių pareiga prirašyti po vieną naują narį. O tai yra visai lengva, tiktai reikia nemiegoti. Žinoma, katras prirašysite penkis arba dešimtis, tai niekas nesakys, kad perdaug.

J. Vaikšnoras.

St. Louis, Mo.

Iš SLA 214 kuopos metinio susirinkimo

SLA. 214 kuopos metinis susirinkimas įvyko gruodžio 31 d., 1938 m. Kadangi pasitaikė laikyti susirinkimą paskutinėje metų dienoje, tai daugumas narių rengėsi sutikti naujus metus ir del to narių susirinkime buvo neperdaugiausia. Todel narių žiniai čia paskelbiu svarbesnius nutarimus.

Kuopos valdyba 1939 metui išrinkta sekama: pirmininku senasis Petras Zdažinskas, finansų raštininku Walter Domash, nes senasis J. Klastaitis atsisakė del fizinės negalės; išdin. senasis Juozas Vaiceuskas ir užrašų raštininkas tas pats Kulpinskas, kuopos dr. kvotėjas Dr. J. Vizgirdas, organizatorius nebuvo rinktas, turbūt pamiršta, tai iki bus kitas išrinktas arba tas pats patvirtintas org. pareigas eis Walter Domash.

Buvo pakelta klausimas kaslink perkėlimo mūsų Centro iš New Yorko į kur kitur. Apkalbėjus, SLA 214 kp. atsisakė balsuoti ir paveda tuo reikalu rupintis Pildomajai Tarybai, nes būtų labai nelogiška, jei kuopa balsuotų, kur Centru būtų patogiau ir ekonomišiau. Tokie reikalai turėtų būti gerai apgalvoti ir ištirti, kad po kiek laiko nereikėtų vėl kraustyti, nes kraustymasis padaro išlaidų.

Per pasidarbavimą Mrs. Mary Domash, deputatė, ir Walter Domash, prie SLA 214 kuopos prirašyti 5 nauji gražiai išrodanti lietuviai: Mrs. Mary Bartkus 39 metų, kuri gyvena St. Louis, Mo., nuo mažens ir jos vyras Joseph C. Bartkus, 43 metų, taipgi gyvena St. Louis, Mo. nuo pat jaunystės; Jonas Jokubaitis, 46 metų, kuris gyvena St. Louis, Mo. nuo jaunų dienų; Antanas Alšauskas 44 metų, kuris gyvena per 20 metų St. Louis, Mo. ir Petras Savickas 51 metų, taipgi senas St. Louis, Mo. gyventojas.

Aš nematau, kad mūsų kuopos nariai būtų atlikę savo S. L. A. pareigas, kaip mūsų gerb. prezidentas Bagočius yra paraginęs, kad nors po vieną naują narį prirašytume kiekvienas kuopos narys. O aš žinau, kad tai yra galima padaryti, tiktai nereikia laukti, kad naujas narys pats ateitų pas jus. Ne, jūs eikite pas juos ir matysite, kad bus galima prirašyti. Kadangi aš dabar esu jūsų finansų raštininkas, tai apsiimu jums išpildyti naujų narių aplikacijas, suteikdamas jums atlyginimą ir visą kreditą, nes daugumas narių teisinosi tuomi, kad negali aplikacijų išpildyti. Jūs tik atsi- veskite kandidatus, o aš išpildysiu aplikacijas, o tamstai bus geras atlyginimas ir kuopa bus jums dėkinga už padidinimą narių skaitliaus. Turime visuomet atsiminti, kad jei niekas nieko nebutų veikęs, tai nieko ir nebutų. Nebutų nei SLA, nei tų mūsų kuopų, nei Tėvynės. Dabar yra suteikta proga, kad kiekvienas narys už prirašymą naujų narių gaus tokį pat atlyginimą kaip kad organizatoriaus gauna.

Žemiau telpantį mano adresą išskirkite, kad reikale žinotumet kur kreiptis, kaip pas finansų sekretorių.

Walter Domash, 4630 Kassuth Ave. Telephone: MU. 9289.

Buffalo, N. Y.

SLA 304 ir LDS kuopos rengia linksnų balių

SLA 304 kuopos priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 1 d. Buvo gana skaitlingas, nes buvo renkama nauja kuopos valdyba 1939 metams. Į valdybą išrinkta: pirm. M. Koyackas, pirm. pagelb. J. Mockus, finansų rašt. K. Petraitis, protokolų rašt. M. Mokačienė, išdin. E. Koyackienė. K. Whitas, buvęs sekretorium, dabar bus organizatorius, o Whitienė, buvusi organizatorė, dabar bus išd. globėja ir antaras išd. globėjas V. Katilius.

Buvo balsavimai kaslink Centro perkėlimo.

SLA 304 kuopa su LDS 23 kuopa rengia linksnų balių, kuris įvyks sausio 21 d., 1939 m., Ukrainian-American Hall, 205 Military Road. Kviečiu visus lietuvius iš Buffalo ir Niagara Falls į tą balių atsilankyti. Įžanga labai pigi, tik 25c.

M. Mokačienė, SLA 304 kp. sekr.

Minersville, Pa.

Pažangos Vajus gerai eina

Labai malonu skaityti Tėvynėje apie kitų generalių organizatorių darbuotę. Kai kurie jų sako, kad jau prirašė po 15 ir 20 narių. Į mūsų kuopą jau gauta 25 nariai, bet tai ne mano vieno nuopelnas. Man padėjo ir kiti mūsų kuopos darbuotojai bei nariai. O tarp mūsų kuopos narių eina tikrai gyva agitacija už naujų narių gavimą: jie vieni kitus ragina įieškoti naujų narių ir savo šeimas rašo. Tų darbuotojų tarpe yra: V. Šmulskis, P. Sausanavičius, O. Geneviciene, J. Snieckus, O. Tuciniene, A. K. Klimas, A. Levonas ir kiti. O aš pats, kaip generalis organizatorius distrikto 8, pasiryžęs prirašyti ne 15 ir ne 20 narių, bet nemažiau 50. Aš pilnai pasitikiu, kad pabaigojį vajas mūsų SLA 13 kuopa laimės ne tik bakčią alaus, bet mūsų rajonas gerai pasirodys ir su naujų narių prirašymu.

Aš raginu kitas SLA kuopas, gyvuojančias distrikte 8, mobilizuoti kodaugiau organizatorių. O į jų eiles galima pakviesti ir tuos narius, kurie prie SLA priklausio nuo 1907 metų. Tie laikai buvo erškėtiuoti ir tų laikų nariai yra daug patyrę kaip naujų narių įieškoti ir juos gauti. Nepaisykime, kad tie nariai jau yra apie 70 metų amžiaus. Aš tikiu, kad jie dar geriau pasirodys už jaunuosius organizatorius.

Štai keletas anų laikų darbuotojų. Petras Švilpa suorganizavo SLA 187 kuopą, New Philadelphia, Pa. Tuometėjo persekiojimas iš "priešingosios pusės". Akmenimis mūsų narių aplikacijas, suteikdamas joms atlyginimą ir visą kreditą, nes daugumas narių teisinosi tuomi, kad negali aplikacijų išpildyti. Jūs tik atsi- veskite kandidatus, o aš išpildysiu aplikacijas, o tamstai bus geras atlyginimas ir kuopa bus jums dėkinga už padidinimą narių skaitliaus. Turime visuomet atsiminti, kad jei niekas nieko nebutų veikęs, tai nieko ir nebutų. Nebutų nei SLA, nei tų mūsų kuopų, nei Tėvynės. Dabar yra suteikta proga, kad kiekvienas narys už prirašymą naujų narių gaus tokį pat atlyginimą kaip kad organizatoriaus gauna.

Štai Shenandoah, Pa. gyvena brolis P. W. Birštonas. Jis tais laikais daug dirbo del Susivienijimo: organizavo naujas kuopas ir kitus mokino to gražaus darbo. Brolis Birštonas ir šiandien dar galėtų sugaubumus parodyti.

C. K. Vėželis, kuris žygiavo nuo kalno ant kalno ir laiskais pranešė apie savo darbuotę, kol suorganizavo SLA 73 kuopą Pottsville, Pa. Kviečiu brolių Vėželį ir darbą dabar. Jis dar gerai galėtų pasirodyti.

Brolis T. Terleckis, iš Ashland, Pa. Tai irgi anų dienų geras SLA veikėjas. Jis sutvėrė SLA 259 kuopą, Ashland, Pa. Aš žinau, kad su T. Terleckio pagalba galiu daug laimėti laike Pažangos Vajaus. Kviečiu stoti į darbą.

Netoli taipgi turiu gerai prisirengusį brolį S. Gegužį, kuris jau ketvinti metai eina S. L. A. pirmo apskrčio organizatoriaus pareigas. Tikiu, kad brolis Gegužis dabar parodys, ką jis gali. Dabar jis pradės šaudyti taip, kad kai kam bus net karšta.

Kviečiu visus čia suminėtus brolius veteranus į darbą. Į darbą tokį, kuris užtikrintų mūsų rajonui gavimą daugelio narių ir laimėjimą garbės, kuri yra skiriama Pažangos Vajaus vedėjui.

A. J. Banišauskas, Distrikto 8 gen. organiz.

Rockford, Ill.

Iš SLA 77 kuopos metinės darbuotės

SLA 77 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 1 d., 1939 m. Susirinkime įvedinta kuopos valdyba šioms metams, išduoti raportai ir atlikta balsavimas Centro raštinės perkėlimo. Susirinkimas buvo šauktas atvirutėmis, bet nebuvo toks skaitlingas kaip priešmetinis, nes narių atsilankė tik 36. Vienok susirinkimas buvo įdomus ir išklaušė įvairius raportus. Fin. sekr., brolis Gustaitis, išdavė raštišką raportą ir brolis Bacevičius išdavė raštišką raportą už veikiančią komisiją. Visi kiti kuopos valdybos nariai raportavo žodžiu. Visų raportai priimti su pasitikėjimu, nes kuopa, kaip nariais taip ir finansais stovi neblogiausiai.

O šeši mėnesiai atgal pas mus nebuvo tos vilties, kad pabaigojį metų galėsime suvesti galą su galu. Mat, šį mėnesį išsimokėjo kuopos valdybos algos, svetainės nuoma ir turėjome nemažai išlaidų. Turėjome nemažai ligonių, kurie patenka į ligonbutį ir jiems perkam gėlių. Taipgi pereitais metais buvo nemaža mirimų. Čia irgi perkam vainikus ir grabnešiam apmokame. Taigi tas viskas sudaro nemažą sumą išlaidų, o mes mokame tik 5c. kuopos lėšoms. Tat aišku, je pašalinių įeigų negalėtume nė ligoniams nė mirusiems gėlių nupirkti. Kaip jau sakiau, šeši mėnesiai atgal pas mus buvo tokia nuomonė, kad turėsime deficitą pabaigojį metų del šių priežasčių: viena, kad depresija palietė daugumą lietuvių; antra, tai buvo labai lietingas oras pavasarį, kuomet įvyko mūsų pirmas piknikas. Del prasto oro nieko ir nepelnėm. Tik per dideles pastangas brolio Bacevičiaus atgavom 10 dol. iš darbo savininko. Ir taip visa vasara praėjo ir nebuvo galima surengti kito pikniko. Tik rudėnį sukruto veikiančioji komisija ir surengė vakarienę, kuri davė 50 dol. pelno. O pastaruoju laiku surengė dvi šeimyniškas pases. Irgi davė virš 30 dol. pelno. Tokiu būdu mes išvengėm deficitą ir šiame susirinkime, po išdavimo raportų, pasirodė, kad apsimokėsime visas bilas ir dar liks keli dol. išdė.

Brolis M. Miklas jau sugrįžo iš ligonbučio prieš Kalėdas, bet dar vis sunkiai serga. Sesuo M. Uzdavinienė labai sunkiai serga. Brolis Vaitas, kasdamas šulnį, įpuolė ir susižeidė koją ir šoną, bet yra vilties, kad už savaitės-kitos pagis. Broliai Pažera buvo nelaimingas Kalėdos. Gruodžio 25 d. namiškiams išėjus pas kaimynus į svečius, Pažera vienas pasilikęs atsigulė, užmigo ir svečių kambary kilo gaisras, o iki jis išbudo, gaisras pusėtinai išsiplėtė iš išbudo iki išbėgo nemažai apdegė rankas. Veikiačioji komisija išrinkta šiame susirinkime: Straznic-

kienė, Ulinskas, K. Juozapaitis, J. Juozapaitis ir Rumčikas. Šios komisijos pirmas darbas bus surengti Lietuvos nepriklausomybės paminėjimą, nes SLA 77 kuopa kasmet rengia. Pernai buvom pasikvietę visas vietas draugiją, bet šiemet, del stokos laiko, viena SLA 77 kuopa rengia.

Nauji metai, naujas kapas

Naujų metų dieną mūsų susirinkime buvo pranešta, kad sesuo M. Uzdavinienė sunkiai serga, ir sekančią naktį mirė. Laidotuvės buvo sausio 4 d. Marė Uzdavinienė paliko dideliame nuiludime vyrą ir vieną sūnų jau pilnametį. Lygiai metai atgal, sausio mėn., 1938 m., SLA 77 kuopa šventė savo 25 metų sidabrinį jubiliejų ir tame baliuje sesuo Uzdavinienė darbavosi. Buvo simpatiška ir smagi moteris. Metai atgal linkėjome vieni kitiems "laimingų naujų metų", bet šiemet negalime to pakartoti. Vietoj to, sakom amžinos ramybės pas motiną žemelė. O jos vyrui ir sūniui reiškiamie gliausios užuojautos.

SLA 77 Kp. Korespondentas.

Benton, Ill.

SLA. 156 kuopa gražiai gyvuoja

SLA 156 kp. priešmetinis susirinkimas įvyko gruodžio 4 d. pas A. Paulavičių. Pirm., K. Krutulis, susirinkimą atidarė 10 val. ryte. Susirinkime dalyvavo nemažas burys narių. Taipgi dalyvavo visa kuopos valdyba. Praeito susirinkimo protokolas perskaitytas ir priimtas.

Skaityti Pilčmosios Tarybos laiška ir susirašinėjimai su Centru. Priimti vienbalsiai. Raštininko raportas priimtas.

Kuopos valdybon išrinkta visi senieji: pirm. K. Krutulis, jo pagelb. St. Jokubinas, užrašų rašt. J. Matukaitis, fin. rašt. A. Paulavičius, išdin. O. Paulavičienė, organiz. S. Jokubinas, išd. glob. M. Juškauskas ir J. Paulavičius, maršalkos A. Jeninas ir J. Krutulis, daktras-kvot. Dr. Alwis.

Knygoms peržiūrėti buvo išrinkta komisija: V. Petrauskas, A. Jeninienė ir D. Gilis. Komisija gruodžio 19 dieną susirinko ir su išd. globėju M. Juškausku knygas peržiūrėjo. Viskas rasta tvarkoje.

SLA. 156 kuopos nariai per 1938 metus sumokėjo duoklių \$542.93. Į Centrą pasiūta \$512.53. Kuopai liko \$30.40. Kuopos reikalams per pusę metų išleista \$21.92. Dabar kuopos išdė yra \$8.48.

Nors mūsų kuopos išdas gerokai išsiseisė, bet visviena nutarėme dar per 6 mėnesius naujus narius priimti tik už pusę įstojimo. Tai yra gera proga naujiesiems nariams į kuopą įstoti.

Reikia pasidžiaugti, kad mūsų kuopa per 1938 metus neišėmė nė vieno cento iš Centro, nes neturėjome ligonių ir nė vienas narys nemirė. Tik vienas narys išsibraukė. Tai del stokos darbo.

Kuopoje yra 30 narių. Vieną prirašėm naują, tai turėsime 31 narį. Tikiuosi, kad po naujų metų gausime ir daugiau naujų narių. Aš pats pasitikiu gauti kokius tris naujus narius. Jei ir kiti nariai pasidarytų ir gautų bent po vieną narį, tai kuopa padvigubėtų narių skaičiumi.

Šia proga linkiu visiems S. L. A. 156 kuopos nariams Linksmy ir Laimingų 1939 metų. Linkiu, kad visi butume sveiki ir gyvi per šiuos metus. To paties linkiu ir kitoms mūsų organizacijos kuopoms. Man noru yra, kad per šiuos metus mūsų Susivienijimas padaugėtų bent tris syk tiek.

A. Paulavičius, SLA 156 kp. sekr.

PAŽYMĖJIMAI IS REDAKCIJOS KREPSIO

Iš Tėvynės redaktoriaus laiško vienam teologui, pranešant, kad Tėvynėje joki teologiniai, religiniai ir politiniai ginčai yra nepageidaujami.

"Musų kalėdiniame numeryje mes turėjome raštų Jėzaus gimtadieniui paminėti, ir visi tie raštai Jėzų garbino, o ne niekino. Tiesa, kiekvienas garbino savaip, kaip kas moka, ar kaip kas supranta. Bet ar tai bloga? Tai yra gera, nes tai ir Jėzui geriausia patinka... Jėzus pasakė tiems, kurie gyvėsi, kad jo vardas stebuklus daro, o nebuvo geros širdies žmonės: 'Aš niekad jus nepažinau: eikite šalin nuo manęs jūs, kurie buvot neteisingi.' Tėvynės rašytojai Jėzaus vardą nei stebuklų nei biznio nedarė. Jie tik iš savo geros širdies pareiškė savo meilę Jėzui — kaip kas moka. O todėl Jėzui jie geriausia pasitarnavo. — Bukite geros valios."

NAUJŲ narių gavimui baltai, tai naudingas dalykas laike Pažangos Vajaus. Tokiuose baliuose tiksliai dirbama, kad kodaugiau naujų narių prirašius, kad juodaugiau agitacijos už SLA paskleidus. Naujų narių gavimo balių rengia S. L. A. 115 kp., Wilkes Barre, Pa. Kitos kuopos irgi galėtų naujų narių gavimo balius surengti.

DISTRIKTO 8 generalis organizatorius ir SLA 13 kp. organizatorius, brolis A. J. Banišauskas, rašo: "Tarp mūsų kuopos narių eina tikrai gyva agitacija už naujų narių gavimą: jie vieni kitus ragina įeiti į naujų narių ir savo šeimynas prirašinėja." O apie save brolis Banišauskas sako: "Aš pats, kaip generalis organizatorius, pasiryžęs prirašyti ne 15 ir ne 20, bet 50 naujų narių". Mes gi žinome, kad kę brolis Banišauskas pasiryštas, tai tą ir padaro.

"BUVO pakelta klausimas perkėlimo mūsų Cent-

tro iš New Yorko į kur kitur. Apkalbėjus, kuopa atsisakė balsuoti ir paveda tuo reikalu rupintis Pildomajai Tarybai, nes būtų labai nelogiška, jei kuopa balsuotų, kur Centrai būtų patogiau ir ekonomiškiau. Tokie reikalai turi būti apgalvoti ir ištirti, kad po kiek laiko nereikėtų vėl kraustytis, nes kraustymasis padaro išlaidų". Tokia nuomonė S. L. A. 214 kuopos, iš St. Louis, Mo.

SAUSIO mėnuo, tai Tėvų ir Sunų vajaus mėnuo. Todel tėvai ir sunų turi dabar atlikti savo pareigas: vienas kitą prie SLA prirašyti.

"AŠ ZINAU, kad tai yra galima padaryti (kožnam nariui po vieną naują narį prirašyti). Tiksliai nereikia laukti, kad naujas narys pats ateitų pas jus. Ne, jūs eikite pas juos ir matysite, kad bus galima prirašyti". Šią nuomonę reiškė senas SLA darbuotojas, brolis W. Domash iš St. Louis, Mo., po to, kai su savo žmona Marijona į susirinkimą atvedė penkis gana jaunos narius.

IR IŠ SALTOSIOS Maine valstijos pasigirdo balsas, kad laike Pažangos Vajaus reikia darbuotis. Lewistone, Me., gyvuojanti SLA 31 kuopa gerai veikia. O jos nariai pasiryžo gelbėti savo organizatoriams, kad jie tik kodaugiau naujų narių prirašytų. Tos kuopos korespondentė, sesuo MARIONA DAILYDAITE, iš savo kuopos narius ir visus SLA narius atsiliepia: "Tegul kožna kuopa pasvečina laiko naujų narių gavimui. O jei mes jaučiamės užganėdinti mūsų organizacija, tai ir savo draugams bei pažystamiems paaiškinime apie SLA, ką jis mums reiškia ir kodėl prie jo reikia priklausyti".

Coal Center, Pa.

SLA 95 kuopos darbuoto

SLA 95 kuopos metinis susirinkimas įvyko gruodžio 4 d. Susirinkime dalyvavo 21 narys. Kuopoje yra 33 nariai. Tai kaip matome, į susirinkimus ne visi nariai lankosi.

Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. B. Durša. Susirinkime dalyvavo visa kuopos valdyba. Perbėgus visus smulkmeniškus kuopos reikalus, prieita prie laiško skaitymo. Sekretorius, A. Kubilskis, perskaitė laišką reikale grįžtančių iš Ispanijos kovotojų, kurie kovojo už žmonių laisvę. Perskaitęs laišką, sekretorius ir žodžiu paaiškino, kad reikalinga finansinė parama. Ir nereikėjo ilgai kalbėti. Tuojau vienbalsiai nutarta iš kuopos išdų paaukoti \$2 ir iš narių surinkta smulkių aukų \$3.59. Nuo savęs visiems aukotojams šitam svarbiam reikalui tariai širdingą aciu.

Antras laiškas skaitytas reikale SLA Centro perkėlimo. Apkalbėjus šį reikalą, atlikta balsavimai.

Eita prie valdybos rinkimo. A. Šukis davė sumanymą, kad užgirti visą esamą valdybą. Visi nariai su tuo sutiko, o senoji valdyba taip pat nesipriešino kuopai dar metų patarnauti. Į valdybą įeina šie nariai: pirm. B. Durša, vice pirm. A. Šukis, fin. ir užrašų sekr. A. Kubilskis, iždin. P. Kubilskienė, išdo globėjai P. Mažeikis, F. Linkauskas ir K. Sarpalius. Ligonijų lankytojai: P. Kubilskienė ir P. Mažeikis. Maršalka S. Lapinskas. Daktaras-kvotėjas Dr. J. W. Farquar.

Cia taipgi noriu pažymėti, kad mūsų mieste labai sunku gauti naujų narių. Reikia labai daboti, kad palaikius se-nuosius.

A. Kubilskis, SLA 95 kp. sekr.

Westville, Pa.

A. a. Pranas Pesys, SLA 29 kuopos ir Sv. Petro ir Povilo draugijos narys

A. a. Pranas Pesys į SLA ir Sv. Petro ir Povilo draugiją įsirašė sausio 4 d., 1911 m. ir visą laiką išbuvo gerame stovy. Jis buvo laisvų pažiūrų ir lėtas žmogus. Su maža kuo jis susidėjo. Jis buvo tautiškų kapinių draugijos direktorium.

Kalėdų antrą dieną jis išėjo į miestą su kokiais tai reikalais. Gryžtant namo, matyti buvo užsisvajojęs ir einant skersai gatvę pakliuvo po automobilu. Buvo sunkiai sužeistas. Nuvežus į ligoninę, tuojau numirė. Automobilio vairuotojas, Antanas Bliudzius, sako, kad jis jokių budu negalėjo nelaimės išvengti, nes žmogų pamatė tik tuomet kai jau automobilis užgavo. Užgavus, automobilį tuojau sulaukė.

A. a. Pranas Pesys paėjo iš Versių kaimo, Sintautų parapijos, Naumiesčio apskrįčio. Dideliame nuliudime paliko savo moterį ir sunų, kuris yra vedęs ir dukterį, kurie gyvena Chicagoje. Paliko ir švogeri J. Mureiką, gyvenantį Westville, Ill. Ar jis turėjo giminių Lietuvoje, neteko sužinoti.

Iš Lietuvos atvyko į West-

RASYKITE savo valstijos kongresmanams ir senatoriams, kad nemažintų WPA darbų. Rašykite kad ir lietuviškai. Jie supras.

BROLIS A. J. Banišauskas kviečia Pažangos Vajuje darbuotis ir tuos, kurie SLA organizavo "erškėčiuotais laikais", kada "priešingoji pusė" mūsų organizatorius akmenimis mėtė. Nors kai kurie tų darbuotojų dabar turi jau po 70 metų amžiaus, bet jie dar gali savo senovinį prityrimą panaudoti ir naujų narių gauti nemažiau ir už jaunuosius darbuotojus.

Brolis Aymanas nustebino SLA 38 kuopą atvadę į pe-reitą kuopos susirinkimą net keturiolika naujų aplikantų. Tas sukėlė nariuose didžiausią entuziazmą.

DR. ALDONA ŠLIUPAITĖ prisirašė prie Susivienijimo ir bus 38-tos kuopos narė. Tai ačiū brolio Aymano pasidarbavimui.

KAIP sesuo, Bessie Keblaitis, iš Detroit, Mich., savo pareigą atliko, pasiskaitykite jos straipsnely "Aš atlikau savo pareigą su kaupu". Tai darbščiosios bitelės širdingai atlikta pareiga.

NEMAŽA SLA kuopų jau rengiasi paminėti Lietuvos nepriklausomybės sukaktuves vasario mėnesį. Kurios neišgali vienos, susideda su kitomis lietuvių organizacijomis.

NAUJŲ METŲ savaitė mūsų organizatoriams irgi buvo gana pasekminga. Per tą savaitę į Centrą prisiūsta 39 aplikacijos norinčių prie SLA prisirašyti. Pasekmingiausia tą savaitę buvo SLA 198, Akron, Ohio, organizatoriams, kurie prisiuntė penkis aplikacijas.

ŠIŲ metų pradžioje pirmaisiais yra šie broliai ir seserys, pareiškę noro prie mūsų Susi-

ville, Ill., 1899 metais.

A. a. P. Pesys palaidotas taip, kaip ir kiti laisvi žmonės tautiškoje kapinėse, kurių jis buvo direktorium. Draugija Sv. Petro ir Povilo ir SLA 29 kuopa atidavė a. a. Pesui pasukutinį patarnavimą graboriaus koplyčioje gruodžio 30 d.

Lai buna jam lengva šios šalies šaltoji žemėlė.

A. A. Appanaitis, SLA 29 kp. užr. sekr.

Wilkes Barre, Pa.

Nauja SLA 115 kuopos valdyba

Naujų metų dienoje įvyko SLA 115 kuopos susirinkimas, kur tapo prisaikinta šioms metams kuopos valdyba.

Valdybos sąstatas yra toks: Antanas Ambrozaitis pirm., Antanas Kupris vice pirm., Juozas Stanislovaitis užrašų raštininkas, Jurgis Kiguolis finansų rašt. ir iždininkas, išdo globėjai J. Sarkis ir M. Kupris, organizatorius Jurgis Skučas.

Šis-tas pradėdama veikti

Kuopos organizatoriai pridavė dvi naujų narių aplikacijas ir nariai tapo į SLA priimti. Sekančiame susirinkime organizatoriai prisidėjo apie desėtką naujų narių aplikacijų priduoti. Pažiūrėsim, ar tie jų prižadai išsipildys.

Kuopa išrinko komisiją, kuri darbuosis su Lietuvių Progresyvo Klubo komisija įsteigimui Wilkes Barre mieste lietuvių vakarinės mokyklos. Lietuvių Progresyvis Klubas turi savo svetainę ir duos kambarį mokyklai. Mokykla grei-

vienijimo prisirašyti:

Harrisburgh, Pa., 16 kp. — J. Geltusky;

Brockton, Mass., 17 kp. — A. Barkowsky;

Shenandoah, Pa., 23 kp. — K. Bernatavičienė, J. Subačius;

Pittsburgh, Pa., 40 kp. — H. Kazlauskienė, M. Bartkuvienė;

Worcester, Mass., 57 kp. — V. Baltrukaitienė;

Inkerman, Pa., 79 kp. — V. Salus;

Paterson, N. J., 101 kp. — J. Turskis, P. Budrevičius, O. Budrevičienė;

Chicago, Ill., 122 kp. — E. Kelnorienė;

Philadelphia, Pa., 135 kp. — Z. Jankauskas, O. Petraitienė, V. Tamošaitis;

Arlington, Mass., 175 kp. — B. Kontrim;

Herrin, Ill., 181 kp. — B. Simokutis;

Akron, Ohio, 198 kp. — Jo. kubaš Dudonis, A. Dudonis, Jonas Dudonis, S. Versekutė, J. Versekas (persikėlė į aukštesnį apdraudos laipsnį);

Mahanoy City, Pa., 211 kp. — B. Bubnis;

Toronto, Canada, 236 kp. — V. Masis, J. Grubavičius, P. Kandrotas;

Kulpmont, Pa., 241 kp. — J. Malin;

Newark, N. J., 245 kp. — C. Paulauskas, Jr., J. Akulonis, Jr.;

Chicago, Ill., 260 kp. — A. Tumas, A. Velus, J. Kelpšas;

St. Clair, Pa., 290 kp. — S. Stravinskis;

Chicago, Ill., 313 kp. — K. Pikiel;

Richmond Hill, L. I. N. Y., 332 kp. — K. Butėnienė, S. Šulskienė;

Collinwood, Ohio, 362 kp. — O. Petkuvienė, J. Degutis.

Į vaikų skyrių:

Herrin, Ill., 181 kp. — E. Simokutis.

Tai mūsų organizatorių Naujų Metų savaitėje veikimo pasekos. Tai gražus burys arba nemaža kuopa palyginamai jaunų žmonių, kurių amžius, bendrai imant, yra apie 35 metų.

draugiška su žmonėmis. Todel visi ją gerbė. Nelaboji mirtis išplėšė dar jauną moterį iš šio gyvenimo ir amžinai atskyrė nuo jos šeimynos.

Lai buna jai lengva šios šalies šaltoji žemėlė.

Mes, Mitrikų šeimyna, netekę savo mylimos moteries ir motinos, širdingai dėkojame visiems dalyvavusiems šermenyse, palydėjusiems į bažnyčią ir į kapines. Dėkojame taipgi tiems, kurie užpirkė mišias šventas, padovanojo gėlių ir višiams, kas bent kuo prisidėjo šioje mūsų liudnoje valandoje patarnauti ir žuojautą pareikšti. Ačiū tiems, kurie nešė grabą, o daugiausiai dėkojame poniai Butrimienai ir broliui A. Mitrikui, nes jie daugiausia pasidarbavo. Ačiū švogeriui J. Sidorui ir švogerkai Jasaitienei už atvažiavimą iš Newark ir Elizabeth, N. J.

Jonas Mitrikas ir šeimyna.

Minersville, Pa.

A. a. Motiejus Janulaitis, SLA 13 kuopos narys

Gruodžio 25 dieną numirė SLA 13 kuopos narys, a. a. Motiejus Janulaitis, išsirus 9 mėnesius. Nors pirmo to jis jautėsi gerai, bet pagavo šaltį, o prie to atsiliepė angliakasyklų liga, dusulys. Laikė depresijos jis dirbo prie valdiškų darbų.

A. a. Janulaitis paėjo iš Lietuvos, Šunskų parapijos, Kupčiškių kaimo. Į Ameriką atvyko jaunu vaikinu budamas, 1910 metais. Apsivedė su Agnieška Vasiliauskaite ir savo šeimyniškame gyvenime jautėsi laimingas. Išauklėjo tris sunus: Leonardą, Ailių ir Juliją ir vieną dukterį, Izabele. Taipgi užsigyveno nuosavą namą gražioje vietoje.

Velionis turėjo 57 metus amžiaus. Dideliame nuliudime paliko visą savo šeimą, gimines ir draugus.

Palaidotas gruodžio 28 d. su bažnytinėmis apeigomis lietuvių Sv. Pranciškaus parapijos kapinėse. Laikė laidotuvių labai iškilmingai patarnavo kun. Kleivickas. Laidotuviams patarnavo V. Tunickas, kuris savo mandagumu į žmones darė gailingą įspūdį.

Lai buna a. a. Janulaičiui lengva išstė Dėdės Samo šalioje žemėlėje.

A. J. Banišauskas.

Chicago, Ill.

SLA 226 kuopa patenkinta Tėvynės redagavimu

SLA 226 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 4 d., Grigaičio svetainėje. Šis susirinkimas buvo šauktas atviru-tėmis, nes buvo balsuojama Centro perkėlimo reikale.

Senasis pirmininkas, J. Kaulinas, atidarė ir vedė mitingą iki visi raportai buvo išduoti ir priimti. Po to jis pakvietė naują pirmininką, K. Čepuką, kuris tvarkė susirinkimą iki pabaigos.

Atlikus visus susirinkimo formalumus, prieita prie Centro kėlimo balsavimo, kuris buvo atliktas slapta iš Centro prisistatys balotais.

Priejus prie naujų sumanymų, vienas draugas patiekė sekamą rezoliuciją, kuri likosi vienbalsiai priimta:

"Jau praėjo 6 mėnesiai kaip brolis Kleofas Jurgelionis eina Tėvynės redaktoriaus pareigas, ir nuo to laiko kaip technikos, taip ir turinio atžvilgiu Tėvynė daug, daug pagerėjo. Iki SLA. 40 Seimo Tėvynė dažnai tilpdavo polemisko pobūdžio straipsnių ir įvairių pravarždavimo žodžių, kurie sukeldavo neapykantą tarpe Tėvynės skaitytojų bei SLA narių. Tas buvo didelės daugumos narių nepageidaujama."

"Pradėjus broliui Jurgelionui redaguoti mūsų organą, visi tie pravarždavimo žodžiai išnyko, o jų vietą užėmė toki

žodžiai, kurie sukelia Tėvynės skaitytojuose brolišką meilę, fraternalizmą ir tt. Išnykus polemisko pobūdžio straipsniams, jų vietą užėmė toki rašiniai, kurie sukelia upą, energiją tarpe Susivienijimo narių veikti ir darbuotis organizacijos labui.

"Todel, SLA 226 kuopa savo metiniame susirinkime, sausio 4 d., 1939 m., Grigaičio svetainėje, 3804 Armitage Ave., išreiškė savo pasitenkinimą broliui Jurgelionui už jo pavyzdingą Tėvynės redagavimą."

J. Naujalis, SLA 226 kp. užrašų sekr.

Springfield, Ill.

Iš SLA 158 kuopos susirinkimo

SLA 158 kuopos susirinkimas įvyko sausio 1 d. Susirinkimą atidarė ir vedė kuopos pirmininkas. Susirinkime dalyvavo visa kuopos valdyba. Praeito susirinkimo protokolą skaitytas ir priimtas vienbalsiai.

Skaityta Pildomosios Tarybos pranešimai. Tai kaslink SLA Centro perkėlimo balsavimo. Padėta į naujus reikalus.

Ligonijų lankytojai išdavė raportą. Pasirodo, kad mūsų kuopą apleido vienas narys — numirė brolis V. Pupkis. Pirmininkas paprašė visus narius atiduoti jam paskutinę pagarbą, kas ir padaryta atsisotijimu. Lai a. a. V. Pupkiui buna lengva šios šalies šaltoji žemėlė.

Priimta du nauji nariai. Einant prie Centro perkėlimo balsavimo, pasikeista nuomonėmis. Plačiai apkalbėjus, atlikta balsavimai.

Gruodžio susirinkime paaiškėjo, kad du nariai yra skolingi po du mėnesius. Nariai neprisiima kaltės. Bet jie neturi ir knygūčių. To reikalo ištyrimui išrinkta komisija. Įnešta šį reikalą palikti kaip yra. Bet mano nuomone, šį reikalą negalima palikti "kaip yra", nes tuo jo neužbaigsime. Reikia ištirti kame kaltė ar klaida.

K. J. Čivinskis, SLA 158 kp. koresp.

Easton, Pa.

Iš SLA 342 kuopos susirinkimo

Sausio 1 d., 1939 m., įvyko SLA 342 kuopos susirinkimas, kur nauja valdyba užėmė savo vietas: pirm. P. Kaulius, vice pirm. J. Gailius, protokolų raštininkas Pr. Raškinis, finansų rašt. mūsų jaunuolis K. Strauskas, Jr., iždin. J. Meškauskas, išdo globėjai A. Vyturis, M. Bigienė ir H. Lubauskas, organizatorius K. Dibulskis, maršalka B. Radavičius, daktaras kvotėjas Dr. J. T. Urban.

Su mažais išėmimais, kuopos valdyba beveik visa nauja išrinkta. Senoji valdyba, apleisdama savo vietą, naujai valdybai suteikė kogeriausių linkėjimų ir pasižadėjo kartu su nauja valdyba veikti. Buvęs pirm., K. Dibulskis, apsiėmė organizatorium, kas reiškia, kad jis nuo kuopos veikimo nepasiluosavo, bet dar daugiau save su darbu prisipaūdė kad tik mūsų kuopą didesne išauginti. Buvęs finansų raštininkas, K. Gedvilas, per keletą metų vedė mūsų kuopos finansų labai rupestingai. Ir nors priešmetiniame susirinkime visi nariai pagėdav, kad jis pasilikytų savo vietoj dar toliau darbuotis, tačiau brolis K. Gedvilas neapsiėmė, matydamas, kad randsi ir už jį jaunesnis, kuris gali užimti jo vietą, butent jaunuolis K. Straukas, Jr. K. Gedvilas jį susirinkimui rekomendavo, o susirinkimas išrinko, o pats K. Gedvilas apsiėmė organizatoriui pagelbėti ir Pažangos Vajų padaryti pasekmingesniu.

Iš komisijų raportų paaiškėjo, kad mūsų kuopa turėjo vie-

ną ligonę, bet rodos ji jau atsimaldavo.

Prakalbų rengimo komisija pranešė, kad darbas eina pirmyn. Baliaus komisija pranešė, kad kuopos metinis balius įvyks sausio 7 d. vakare.

Iš knygų peržiūrėjimo komisijos paaiškėjo, kad mūsų kuopa ižde turi \$93.98.

Pr. R.

So. Boston, Mass.

Linksma žinia visiems lietuviams ir lietuvaiteims

Šiuo pranešu, kad SLA 188 kuopa rengia didžiausią ir linksmiausią koncertą ir balių sausio 28 d., Lietuvių Žinyčios didžioje svetainėje, 2 Atlantic St., So. Boston, Mass. Gros geras orkestras lietuviškus ir amerikoniškus šokus. Įžanga tik 40c. ypatai.

Kviečiame visus lietuvius ir lietuvaiteis šiam parengime skaitlingai dalyvauti. O SLA 188 kuopos nariai malonėkite pakviesti ir atsivesti savo draugus ir pažystamus šiam parengime dalyvauti.

Visiems SLA 188 kuopos nariams reikės už įžangą būtinai užsimokėti, nepaisant ar kuris baliuje dalyvaus, ar ne. Todel ar negeriau ateiti į balių ir turėti gerą laiką, nę ką užsimokėti 40c. baliuje nebuvo? Atsilankykite.

Programo pildymui pakviesta ir sutiko dalyvauti daug žymių dainininkų ir muzikantų. Basanavičiaus Klubo vyrų kvartetą išpildys dalį programos. Taipgi prisidėjo publiką gerai pajaukinti, sulošdami juokingą komediją. Dainuos mūsų kuopos narys J. Neura, kuris gražiai dainuoja per radio. Ladas Miskevičius skambins "bandžo". Anna Barch įgros armonika, o jos sunus paskambins ant "bandžo". Turėsime daug ir kitų dainininkų. Todel kviečiame visus atsilankyti. Nesigailėsite, nes programą bus gražus ir smagus visiems pasiklausyti. Po programo bus šokiai.

J. Kučinskis.

Chicago, Ill.

Iš SLA 208 kuopos metinio susirinkimo

SLA 208 kuopos metinis susirinkimas buvo gruodžio 4 d., 1938 m., 8 val. vakare, Auditorium viešbuty. Pirmininkė, Dr. Slakis atidarė susirinkimą ir pirmininkės vietą turėjo užimti nauja pirmininkė, panelė M. Brendzaitė, bet dėl priežasties apsigrimo neatsilankė. Todel senoji pirmininkė, Dr. Slakis, turėjo vesti susirinkimą.

Labai gaila, kad taip įvyko, bet liga nežiuri kaip svarbus reikalas būtų. Kp. linki Brendzaitę greičiausio pasveikimo ir jai pasiūsta gėlių buketas su širdingiausiais linkėjimais. Ponia Mikša, protokolų raštininkė, perskaitė protokolą, kuris buvo labai įdomus.

Atlikta balsavimas kaslink perkėlimo Centro.

Kaslink valdybos Naujų Metų rezoliucijos. Visųpirmiausiai iždininkė, Josephine Norckus, nuo senai darbuojasi ir žiuri, kad iždas būtų gerame stovy. Ji pareiškė, kad ir toliau taip pat eis savo pareigas ir darbuosis.

O jau apie mūsų pirmininkę, Dr. Slakis, tai nėra nė ko kalbėti. Ji kaipo daktarė užimta visados, bet neapleido nė vieno susirinkimo, nežiurint kaip užimta būtų.

Kaslink vice pirmininkė, Dr. Satkoff, kuri ir yra užimta savo profesijos ir yra buvusi pirmininke, taip pat labai stropiai darbuojasi. Ir kitos valdybos narės gerai dirba. Negalima užmiršti ir visų savo brangių narių, kurios darbuoja si bendrai. Reiškia, kur vienybė, ten ir galybė.

Susirinkimą uždarius, buvo užkandžiai ir lošimas bingo. Laimėtojos gavo prizus.

Josephine Osinskis, Korespondentė.

Worcester, Mass.

SLA 57 kuopai matosi šviesus rytojus

SLA 57 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 4 d. šiame susirinkime padaryta daug ir gerų nutarimų dėl laiko kuopos ir visos mūsų organizacijos.

Susirinkimą atidarė ir vedė pirm. A. Kundrotas. Atlikus paprastus kuopos reikalus, balsuota SLA Centro perkėlimas. Po to pašaukta savo vietas užimti naujoji valdyba. Valdyba prisiėmė ir pasižadėjo ištikimai kuopos ir organizacijos reikalams tarnauti. O naują valdybą sudarė iš šių darbuotojų: pirm. K. P. Šimkonis, vice pirm. Jieva Gibavičienė, užrašų rašt. Ona Zinkutė, fin. rašt. G. Gibavičius, jo pagalbininkas P. Naginonis, išdininkas A. Karpavičius, izdo glob. M. Zizas ir G. Arenta, durų sargas M. Juresavičius.

Naujoji valdyba, užėmus savo vietas, pratarė po keletą žodžių ir pasižadėjo kogeriausiai SLA reikalus vesti. Taipgi prašė, kad ir eiliniai nariai tame reikale kooperuotų, o visiems sykiu veikiant bus galima daug ir gerų darbų atlikti.

Padaryta išista eilė nutarimų. Nutarta surengti Pažangos Vajaus bankietą, kuris įvyks vasario 19 dieną. Bus vakarienė, šokiai ir prakalbos. Tai įvyks užgavėnų vakare.

Nutarta per tris mėnesius naujus narius priimti už pusę įstojo. Šis nutarimas galios sausio, vasario ir kovo mėnesiuose. Todel gerbiamieji nariai ir narės dabar yra gera proga pakalbinti naujus narius į SLA rašytis, nes jie gali įstoti nupiginta įstojo kaina.

Pasistengkite visi ateiti į sekančią susirinkimą ir atsivesti naujų narių prašymui. SLA 57 kuopos susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio pirmą antdienį (utarninką), Lietuvių Ukėsų Klubu svetainėje, 12 Vernon St., Worcester, Mass.

Beje, kuopa padarė dar vieną svarbų nutarimą, tai po kiekvieno susirinkimo turėti pasilinksminimo valandą. Tai yra, kaip greit susirinkimą baigsime, taip greit prasidės ta pasilinksminimo valanda. Prašome visus narius lankyti kiekvieną kuopos susirinkimą ir visiems drauge ta linksmybės valanda pasinaudoti.

K. P. Šimkonis, Korespondentas.

Ashley, Pa.

A. A. Petras Sinkevičius, SLA 149 kp. organizatorius

Gruodžio 14 d. numirė Petras Sinkevičius. Dideliame nuiludime velionis paliko savo žmoną ir penkis vaikus: Petrą, Vytautą, Joną, Antaniną ir Aleną Daminsky. A. A. P. Sinkevičius buvo gimęs Liškovos parapijoje, Ricelių kaime, Suvalkų rėdyboje.

Į SLA įstojo 4 d. sausio, 1907 m., budamas 20 metų amžiaus ir suorganizavo SLA 149 kuopą. Jis visą laiką dirbo dėl SLA.

A. A. P. Sinkevičius buvo labai gero būdo ir geras šios šalies pilietis. Gražiai jis išauklėjo ir savo šeimyną.

Velionis Sinkevičius gerai nesijautė jau per kelis metus. Jo sveikatą pakirto anglių kasyklos.

Palaidotas gruodžio 19 dieną su bažnytinėmis apeigomis šv. Petro ir Povilo kapinėse, Sugar Notch, Pa. Visi jo draugai ir pažįstami suteikė paskutinį patarnavimą, palydėdami į kapines.

Lai buna jam lengva šios šalies šaltio žemėlė. O Sinkevičių šeimynai reikiu didelę ir širdingą užuojautą šioje nelaimėje.

Velionio Sinkevičiaus šeimyna taria širdingą ačiū visiems, kurie teikėsi suteikti velioniui paskutinį patarnavimą, atsi-

lankydami į šermenis ir palydėdami į kapus, bei už suteiktą bent kokio patarnavimo.

P. Zailskas, Velionio draugas.

Grand Rapids, Mich.

IS SLA 42 kuopos susirinkimo

SLA 42 kuopos metinis susirinkimas įvyko sausio 2 d. Pirmininkė, M. Bernotienė, atidarė susirinkimą ir perdavė toliau vesti susirinkimą naujam pirmininkui, P. Klunoniui. Taipgi ir kiti nauji valdybos nariai buvo iššaukti užimti vietas.

Priimtas vienas naujas narys, S. Grigaliūnas.

Kuopos valdyba išdavė metinius raportus. Ypatingai pažymėtinas finansų raštininko, P. Medelinsko, raportas, kuris buvo smulkmeniškai ir aiškiai išduotas ir iš kurio nariai galėjo pilnai suprasti visą kuopos stovį.

Organizatorius, A. J. Bernotas, prašė narių, kad jam pagelbėtų, nurodydami žmones, kuriuos numato būtų galima prie SLA prirašyti.

Šios kuopos nariai laiko svarbiu SLA Centro kėlimą ir nusistatė prieš kėlimą.

Išrinkta veikiančioji komisija iš sekančių asmenų: O. Mičiulienė, E. Misiuvienė, V. Sadauskas, A. Karsokas, K. Andriusis ir A. Jezavickas.

Aprašant praeitą kuopos susirinkimą, įvyko klaida. Pasakyta, kad izdo globėjų išrinktas J. Savickas, turi but A. Jezavickas.

BENDROJI LIETUVIŲ VEIKLA

Lawrence, Mass.

IS Lietuvių Moterų Piliiečių Klubu metinio susirinkimo

Lietuvių Moterų Piliiečių Klubu metinis susirinkimas įvyko gruodžio 4 d. Raportas išduotas pasekmingai praėjusių vakarų ir priimtas. Reikia dideliai padėkoti darbininkams, kurios netik darbavosi pagirtinai, bet dar ir atnešė savo pagamintų naminių valgių, kas prigriebė padaryti didesnio pelno. Nors buvo šeštadienio vakaras ir rusčiai lietingas, bet žmonių prisirinko skaitlingai.

Rinkimai valdybos buvo labai trumpi, nes visos apsiėmė dirbti antriems metams. Lawrence Moterų Klubu valdyba susideda iš sekančių: pirm. V. Kazlauskienė, vice pirm. B. Žiurailienė, protokolų rašt. A. Markevičiūtė, finansų rašt. B. McDermott, išdininkė R. Černiauskaitė, izdo globėjos R. Fitzgerald ir H. Navadauskaitė, maršalka C. Milienė, ligo-nių komitetas M. Petrukevičienė ir E. Markevičienė.

Svarbus nutarimas buvo kaslink klubo atjaunos laike sergančių narių ir jų šeimynos. Nutarta \$5.00 atjaunos paskirti numirusiai narei, \$3.00 narės šeimynai ir \$1.50 sergančiai narei.

Per bankietą dainavo moterų Glee Club ir pokilio pirminkė perstatė daug narių, kurios ištarė ypatingą užsiganėdinimą vakariene ir visos pagėdavo tolimesnių pasekmių klubo veikmėje.

Lawrence Lietuvos Selpimo Fondo delegatų susirinkimas buvo gruodžio 17 d., 4 val. Vedė vice pirm. S. Penkauskas. Nors susirinkimas buvo šauktas dėl raporto "bulvių ir silkių parengimo", bet iš priežasties gaspadorių nepabaigtos atskaitos, atskaitos išdavimas palikta kitam susirinkimui.

Vieton išskaitliavimo buvo apkalbėta, kaip fondo vertinimą darbą daugiau įrodyti žmonėms, kad paakstinus lawrencečius ir visuomenės bendradarbiavimą šiai prakliniai ir reikalingai organizacijai. Nu-

Užbaigus susirinkimą, įvyko draugiškos vaišės. Dalyvavo gražūs burelis narių, taipgi svečių iš SLA 60 kuopos ir neprisigulinių prie SLA. Maloniai pasivaissinom ir pasikalbėjom.

Praeitą metų prirašyta keli nauji nariai. Visa kuopos valdyba gerai atliko savo pareigas. Pageidautina, kad visi nariai lankytų kuopos susirinkimus. Kai nariai lanko susirinkimus, tai pasireiškia didesnis veikimas kuopoj. Negalima palikti kuopos veikimo vien tik valdybai ir veikiančiai komisijai. Kiekvienas narys turi atlikti savo pareigas. Užsimokėjimas mokesčių dar ne-reiškia pilną atlikimą pareigų.

Ši kuopa rengia vakarą broliams Motuzams rodyti filimų iš Lietuvos. Laikas dar nėra paskirtas.

P. Greičaitis.

Wilkes Barre, Pa.

SLA 115 kuopa rengia šokių

Naujų narių gavimui šokių rengia SLA 115 kuopa. Tai įvyks šeštadienį, vasario 4 d., 1939 m., Crystal Ballroom, 325 E. Market St., Wilkes Barre, Pa.

Kviečiame vietinius ir apie-linkės lietuvius ir lietuvaites atsilankyti į šį pirmą ir links-mą šokį. Mes užtikrinam, kad visi busit patenkinti atsilanke, nes geras orkestras gros ame-rikoniškus ir lietuviškus šo-kius. Taipgi bus skanių gėrimų ir užkandžių.

Rengimo Komisija.

Kame gi dalykas? Čia bis-kutį pipirų reikėtų duoti p. Rimšai ir tam ar tiems, kurie vardan visuomenės jam paž-dėjo tukstantinę dovaną. Vi-supirma, p. Rimša privalėtų susitvarkyti savo temperamen-tą ir but ramiu vietoj rašinė-jus ir pludus Bostono lietuvi-us per spaudą. Reikia atsiminti, kad p. Rimša atvažiavo į Bos-toną su savo kuriniais sau as-meniškai pasipinigauti ir turė-jo reikalą tik su pavieniais as-menimis.

P. Rimša iš Bostono išsivežė apie pusę tukstančio dolerių ir dar tukstantis pažadeta iš-mokėti už "Artoją". Kurgi kitur jis rado tokią geraširdę lietuvių koloniją, kaip Bosto-nas? Jo paties išsireiškimu — niekur!

Todel p. Rimša turėtų bisku-tį nusiraminti ir patyliėti iki jo paties klaidos bus ištaisytos ir reikalinga pinigų suma sukel-ta.

P. Rimšos maršrutas į Bos-toną buvo asmeniškias. Pirmiausia jis kreipėsi į savo pa-žiūros sriovę — katalikus. Pas-tarieji atsisakė jį remti ir, kaip girdėti, davė patarimą išnau-doti laisvamanius. Taip ir pa-daryta.

Dr. A. Kapočius, V. Jenkins, S. Minkus ir kiti sutiko savo tautietį paremti. Jie padėjo jam suruošti Bostono jo kuri-tarėti, davė patarimą išnau-doti laisvamanius. Taip ir pa-daryta.

Laikė viešėjimo Bostono p. Rimša apsigyveno pirmiau pas-Dr. Kapočius, vėliau pas p. Jen-kinsą — parodos rengėjus. Parodos rengimo niekas neį-vertino, nors tai buvo didelis darbas. Darbas buvo sunkus tuo, kad čia panorėta sukelti dėmesį svejintaučių tarpe, ku-rie interesuoti dailės kuriniais. Daryta pastangos asmeniškia pažinčia, per spaudą ir radio skelbimais. Su p. Rimša turėti reikalą nėra lengvas daiktas: čia sutartis padaryta susitikti tam tikrą asmenį ar oficialą, kad sukelti prestyžą, bet žiurėk jo nuomonę jau pasikeitė.

Kada dailės muziejus tary-ba pasisakė priimsianti "Arto-ją" (ačiū V. Jenkinso įpirši-mui), nieko daugiau nebeliko daryti, kai tik paimti tą "ark-lį" ir perduoti muziejui.

Už "Artoją" p. Rimša užsi-prašė \$10,000.00 ir darykite ką jūs norite. Parodos rengėjai atsidurė keblioje padėty. Galų gale susitarta. P. Rimša su-tiko atiduoti "Artoją" už tuk-stantį dolerių. Paimant "Ar-toją", jam buvo išaiškinta, kad tokio specialio fondo čia nėra greitam išmokėjimui sutiktos pinigų sumos. Visas reikalas tapo paliktas vėlesniam laikui, kaip surasti tukstantinę. To-

room, 78 Goodwin St. Vasario 19 d. koncertas bus Elizabeth, N. J., Liberty Hall. Minimuo-se koncertuose programą pil-dys Baltos Lelijos Choras ir solistai.

Patarlame visus dalyvauti ir šį svarbų reikalą paremti.

So. Boston, Mass.

Trukšmas dėl Rimšos "Artojaus"

"Artojas", tai yra Petro Rimšos kurinys, kuris pateko į Bostono Dailės Muziejų ačiū V. Jenkinso pastangoms.

Patyrus, kad muziejaus val-dyba priėmė Lietuvos artisto kurinį, daugelis vietinių lietu-vių numatė net tam tikrą pres-tižą. Dar daugiau reikšmės susidarė tuomi, kad į muziejų pateko skulptura dar gyvo au-toriaus, kas yra retenybė.

P. Rimša dabar kelia skan-dalą, kad už jo "Artoją" bos-toniečiai buk žadėję užmokėti jam tukstantį dolerių (\$1,000) ir neužmoka. Paaiškėjus, kad tą tukstantį turi sudėti Bosto-no ir apielinkės lietuvių, kilo dar daugiau trukšmo ir ginčų. Iš visuomenės pusės girdisi su-kavimai ir protestai, kad gi-di kas jam tą tukstantį žadėjo, tegul tas ir užmoka.

Kame gi dalykas? Čia bis-kutį pipirų reikėtų duoti p. Rimšai ir tam ar tiems, kurie vardan visuomenės jam paž-dėjo tukstantinę dovaną. Vi-supirma, p. Rimša privalėtų susitvarkyti savo temperamen-tą ir but ramiu vietoj rašinė-jus ir pludus Bostono lietuvi-us per spaudą. Reikia atsiminti, kad p. Rimša atvažiavo į Bos-toną su savo kuriniais sau as-meniškai pasipinigauti ir turė-jo reikalą tik su pavieniais as-menimis.

P. Rimša iš Bostono išsivežė apie pusę tukstančio dolerių ir dar tukstantis pažadeta iš-mokėti už "Artoją". Kurgi kitur jis rado tokią geraširdę lietuvių koloniją, kaip Bosto-nas? Jo paties išsireiškimu — niekur!

Todel p. Rimša turėtų bisku-tį nusiraminti ir patyliėti iki jo paties klaidos bus ištaisytos ir reikalinga pinigų suma sukel-ta.

P. Rimšos maršrutas į Bos-toną buvo asmeniškias. Pirmiausia jis kreipėsi į savo pa-žiūros sriovę — katalikus. Pas-tarieji atsisakė jį remti ir, kaip girdėti, davė patarimą išnau-doti laisvamanius. Taip ir pa-daryta.

Laikė viešėjimo Bostono p. Rimša apsigyveno pirmiau pas-Dr. Kapočius, vėliau pas p. Jen-kinsą — parodos rengėjus. Parodos rengimo niekas neį-vertino, nors tai buvo didelis darbas. Darbas buvo sunkus tuo, kad čia panorėta sukelti dėmesį svejintaučių tarpe, ku-rie interesuoti dailės kuriniais. Daryta pastangos asmeniškia pažinčia, per spaudą ir radio skelbimais. Su p. Rimša turėti reikalą nėra lengvas daiktas: čia sutartis padaryta susitikti tam tikrą asmenį ar oficialą, kad sukelti prestyžą, bet žiurėk jo nuomonę jau pasikeitė.

Kada dailės muziejus tary-ba pasisakė priimsianti "Arto-ją" (ačiū V. Jenkinso įpirši-mui), nieko daugiau nebeliko daryti, kai tik paimti tą "ark-lį" ir perduoti muziejui.

Už "Artoją" p. Rimša užsi-prašė \$10,000.00 ir darykite ką jūs norite. Parodos rengėjai atsidurė keblioje padėty. Galų gale susitarta. P. Rimša su-tiko atiduoti "Artoją" už tuk-stantį dolerių. Paimant "Ar-toją", jam buvo išaiškinta, kad tokio specialio fondo čia nėra greitam išmokėjimui sutiktos pinigų sumos. Visas reikalas tapo paliktas vėlesniam laikui, kaip surasti tukstantinę. To-

kiu būdu visas reikalas paliko ant rengėjų ir pritarėjų rankų. Pasitarus, išsidirbus planus ir pradėjus jieskoti pinigų už Rimšos "arklį", kreipiantis laiškais į įvairias organizacijas, kilo trukšmo. Atsirado pamokslininkų prieš šitas pastan-gas.

"Artojas" vaizduoja Lietu-vos kaimiečio gyvenimą: pus-gyvis arklys veža sunkų plu-gą, paskui kurį seka nuskuręs ir gyvenimo išnaudotas arto-jas. Arklys, plugas ir žmogus sudaro "Artoją". Šitą atvaiz-dą, iš žaltario išlietą statulą, įvertino muziejaus komisija. Įvertino ir tos srities profesio-nalai. Įvertino ir daugelis Bostono ir apielinkės lietuvių. Tai yra pavyzdys Lietuvos gy-ventojų, kuris dėjosi vakar, tebėra šiandien ir dar bus ry-toj.

Pakol kas, "Artojas" tebė-ra muziejaus sklepe. Reikėtų, kad ta pati komisija, kuri da-bar rupinasi sukelti tukstanti-nę, pirmiausia pasirūpintų ir pasiulytų muziejaus tarybai lėšų padarymui atitinkamos stiklinės ar atitinkamo ak-mens "Artojaus" padėjimo viešojoje vietoj. Su p. Rimša bus galima atsilyginti ir vėliau.

Dr. A. Pilka.

Oak Forest, Ill.

Prieglaudos senelių padėka geraširdžiams

Šiuo išreiškiame viešą padė-ką geraširdžiams lietuviams, kurie sušelpė šioje prieglaudo-jė esančius lietuvių senelius. Tais geraširdžiais yra Justinas Mickevičius ir jo žmona.

Štai, baigiant 1938 metus, gruodžio 31 dieną ponias Micke-vičienė aplankė mūsų prieglau-dą ir visus lietuvių pasveikino su naujais metais. Prie to pas-veikinimo kiekvienam dovano-jų po dolerį. Tai jau antru kartą ji mus sveikina ir apdo-vanoja per naujus metus. Šiuo syk buvo ir Chicago American dienraščio reporteris, p. Stasys Pieža. Jis turėjo paveikslų traukimo aparatą ir nutraukė poros grupių paveikslus. Tai amerikoni galės matyti, kaip ponias Mickevičienė su linksma šypsena ant savo gražaus vei-do duoda vargšams dovanas. Ponas Pieža žadėjo tuos pa-veikslus pasiųsti ir lietuviš-kiems laikraščiams.

Brangūs skaitytojai, reikia gerai suprasti geraširdžių pp. Mickevičių duosumą ir varg-šų užuojautą. Tai geraširdė ponitė sunkiai dirbo per pen-kias valandas, kol visus 150 lietuvių apėjo ir visus apdova-nojo. Mes visi tariame jai šir-dingiausią ačiū. Lai Dievas duoda pp. Mickevičiams kolai-mingiausius žmones 1939 metus. Pp. Mickevičių biznio vieta yra 4192 Archer Ave., Chicago, Ill.

Taipgi mes linkime geriau-sios laimės visiems lietuviams.

Jonas Rusteika, Inst. ward 52, Oak Forest, Ill.

Kenosha, Wis.

Vytautas Braze sugrįžė laiveliu iš Hawaii salų

Kuomet kenošiečiai dreba nuo šalčio ir kuomet Kenosha miestas baltuoja sniegu ap-dengtas, Vytautas Brazevičius (Braze-Truman) saulėtosi-ose Hawaii salose rengiasi laiveliu atvykti į San Francisco, Calif., parodą. Jis planuoja tai pa-da-ryti birželio mėnesį. Į kelionę su savo žmona ir sunum Tary-leis taip greit, kai tik už-baigs savo pareigas Hawaii universitete sekančią sezoną.

Su šaimį jis pasiims kaipo "laivo igulą" ir du universite-to studentus. Ponas Brazevi-čius-Braze. (Truman) yra su-nus SLA seno darbuotojo, bro-lio C. B. Braze. Hawaii uni-versitete jis aina atletų instruk-toriaus pareigas ir ten gyvena

jau nuo 1920 metų. Laivelį Kualoa, kuriuo jis rengiasi perplaukti Ramųjį Vandenyną, pasibudavojo jis pats. Tai yra 36 pėdų ilgumo laivelis. Jį pabudavoti ėmė šešis metus. Laivelis užbaigtas jau apie 20 mėnesių atgal ir jam teko ge-rai pasigrumti su jūrų ir vėjo audromis 60 mylių greitumu. Kad gerai laivelį išbandžius ke-lionei, p. Braze-Truman su sa-vo šeimyna jau nemaža plau-ki-ojo Hawaii salų apielinkėse.

Kuomet jis su savo šeimyna leisis į Suvienytas Valstijas, tai laivelį turės apie 305 galio-nus vandens, 60 galionų gazo-lino ir 40 galionų kerosino. Laivelis varomas buorėmis ir motoru. Kai vėjas nebus pa-lankus plaukimui, laivelį varys motoras.

Ponas Truman (Braze) mėg-

sta netik laivininkystę. Hawaii universitete jis yra plačiai ži-nomas ir kaip literatas. At-vykęs į San Francisco ir ap-lankęs Golden Gate parodą, traukiniu atvažiuos į Kenosha aplankyti savo tėvus; gimes ir draugus.

Koresp.

Juokai

Tuščias formalumas

— Tėte, kodel jaunavedžiai paduoda vienas kitam ranką? — Tai tik formalumas. Bok-sininkai prieš rungtynes taip pat tai padaro.

Praktiškas vaikas

Mamytė: Del ko tu valgai nuo peilio, Kastute? Kastutė: Kad per šakutę varva... (Naujas Pasaulis)

KONCERTAS IR ŠOKIAI
NEW JERSEY LIETUVIŲ RADIO VALANDOS
kuria girdite sekmadieniais 9 val. ryte iš stoties
WHOM 1450 kc.
DAINUOS BALTOS LELIJOS CHORAS
Vedamas Vlado Zuko.
Bus pavienių dainų, duetų ir kitų įvairių pamarginimų.
SOKIAMS GRIES NEW JERSEY RADIO ORKESTRAS
Vedamas Adolfo Smelskio
Sekmadienį, Sausio-Jan. 15, 1939
GRAND PARADISE SVETAINĖJE
318 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Pradžią 5:30 val. po pietų. Įžanga 50 centų.
Visus ir visas kviečia —
N. J. Lietuvių Radio Valandos Vedėjai.

Šimtai Kontestantų
VISOSE LIETUVIŲ KOLONIJOSE UZRASINĖS
NAUJIENAS
25 Metų Jubiliejinis
MUSU
KONTESTAS
PRASIDĖJO SAUSIO 2, 1939.
PAREMKIT SAVO MIESTO KONTESTANTĄ
ARBA UZSIRASYKIT TIESIOG PER
"NAUJIENAS"
1739 SOUTH HALSTED STREET
CHICAGO, ILLINOIS
Metams Suv. Valstijose \$5.00
Prisiųsim Susipažinimo kopiją NEMOKAMAI.

NIKUOMET MANE DAR TAIK NEKANKINO PERŠALIMAS
KRUTINĖJE. MANO KRUTINĖS MUSKULŲ TAIK SKAUDA,
KAD NEGALIU GAUTI NĖ MINUTĘ PALENGVINIMO.
AŠ ŽINAU KO JUMS REIKIA
PALENGVINIMUI TŲ MUSKULŲ SKAUDEJIMO.
PAIN-EXPELLERIS! GERAI IŠSITRINKITE
ŠIUO LINIMENTU IR NUSISTEBĖSITE
KAIP ŪMAI SKAUSMAS PALENGVĖS.

Naudojamas visame pasaulyje nuo 1867 metų

SENIAUSIAS AMERIKOS LIETUVIŲ LAIKRASTIS
V I E N Y B Ė
SVARBUS ĮVYKIAI DABAR KASDIEN ISTINKA.
V I E N Y B Ė skaitydami, greičiausiai ir kasdien sužinosite svarbiausius įvykius po visą pasaulį.
V I E N Y B Ė plačiai rašo apie Amerikos lietuvių veikimą, kelia alkstėn ir gina tautinius lietuvių reikalus, platina mokslų ir kultū-rą, kovoja su lietuvių nutautimu.
V I E N Y B Ė kas savaitę leidžia jaunimui puslapį anglų kalba ir Moterų Pasaulį.
V I E N Y B ĖS dienraštis metams siuntinėjamas už \$5.00. Metinė prenumerata išysk sumokėję dienraščio ėmėjai gauna dovaną — gerų knygų.
V I E N Y B ĖS vienos dienos laida nemokamai siunčiama susipažinti.
V I E N Y B Ė turi turtingą knygyną. Reikalaukite katalogų.
V I E N Y B Ė užsiima didele spausdintuvų, spausdinimo laisvųjų, žurnalų, reikalingas kontorams knygas ir blankus, tikėtus, skel-bimus, orderių knygetes ir atsakomąjį atlieka visus kitus spau-dos darbus. Visais reikalais kreipkitės:
V I E N Y B Ė
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
V I E N Y B ĖS UŽSIENIŲ INFORMACIJŲ BIURAS. Parduoda laivakortes visų keliaujamųjų linijų geriausių ir greičiausių laivų į Kiaipėdą ir kitus uostus. Išrašina dokumentus ir išrengia keleivius į visas pasaulio šalis. Pagelbsti surasti seniau atvykusių laivų vardus ir datas. Suraso įvairius dokumentus, notarinius įgaliojimus, pirkimo ir pardavimo aktus. Daro nuorašus ir vertimus lie-tuvių, anglų ir kitomis kalbomis. Persiunčia pinigus ir kitus siun-tinius.
V I E N Y B Ė TRAVEL BUREAU.
193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

WPA tyrinėjimai padidino trafiko saugumą

Dėka WPA pagalbos, trafiko saugumas jau toli pastumtas. Taip pranešama iš svarbesnių miestų. Žymiai didėjant mirtims dėl trafiko priežasčių, buvo kreiptasi prie mokslo, kad atrastų šios žalos iširšimui priežastį. Daugely vietų buvo stoka pinigų. Ir tai sulaukė trafiko kontroliavimą. Ir ten buvo galima kas veikti tik tuomet, kai federalė valdžia paskyrė tam reikalui pinigų. WPA trafiko tyrinėjimai pasi- baigė didesniu saugumu visur.

Per daug metų Cleveland, Ohio, automobiliais buvo užmušama didžiausia žmonių rata. 1936 m. miestas ir WPA suorganizavo trafiko kontroliavimo projektą. Buvo pasamdyta 120 baltkalnių darbininkų, jų tarpe inžinierių, planų braižytojų, tabuliatorių ir paprastų klerikalų darbininkų. Miesto valdžiai priėmus prirengtą projektą, pasekmės buvo tokios, kad pritaikius to veikimo pavyzdį, Columbus mieste per 40 istisų dienų automobiliai neužmušė nė vieno žmogaus. Įvykis paskelbta viso krašto laikraščiuose.

Tai tik vienas pavyzdys.

Pereitais metais WPA praleido virš 12 milijonų dolerių algoms tų darbininkų, kurie dirbo prie trafiko kontroliavimo. O tie visi darbininkai buvo paminti iš šalpos sąrašų.

Aprūpinimui saugumo reikalingi žingsniai imama įvairiose vietose. Kartais surandama, kad trafiko reguliavimo prižiūrėjimas yra permenkas. Todėl jį reikia pagerinti. Kitur pasirodo, kad reikia įvesti geresnes trafiko reguliavimo šviesas. O kartais tyrinėjimas parodo, kad esamas šviesas reikia pašalinti. Ten gal reikia padaryti ką kitą, kad trafika geriau sutvarkius.

Trafiko mokslas, kuriuo nau-

dojasi visuomenė, yra veik naujas dalykas. Jis tačiau yra būtina reikalingas dalykas didėjant automobilių skaičiui. Studijuojama trafiko problema tuo tikslu, kad kelius ir moderniškas aplinkybes padarius saugumu dėl žmonių.

Trafiko inžinieriai gatvių ir kelių trafiką lygina su upėmis ir jų potvinių problemomis. Tik turėdami smulkmeniškas informacijas apie trafiko bėgimą, jie gali gerai prirengti kelius, kad žmonės galėtų atlikti savo reikalus greitai ir saugiai. Svarbiausias tikslas yra apsaugoti žmones nuo užmušimo automobiliais. Taipgi aprūpina budus, kaip atgabenti ir mairtą iš ukų į miestus. Turi palengvinti žmonių nuvykimą į darbus. Reikia sutvarkyti automobilių, gatvečių ir keleivių trafiką. WPA darbininkas stovi prie gatvės kampo ir su mašinėlės pagalba skaito kiek automobilių pravažiuoja. Tai yra tik viena darbo dalis iš trafiko kontroliavimo projekto. Kiti darbininkai gamina žemlapius ir piešinius, iš kurių inžinieriai daro bandymus.

Miestų valdininkai mano, kad šitie trafiko kontroliavimo darbai keliaropai užsimoka, nes apsaugojama daug gyvybių ir suteikiama didesnių parankumų tiems, kurie naudoja gatves ir kelius.

Tame reikale jau daug darbo atlikta. Del to darbo darbininkus samdo WPA. O ši organizacija įrengė veik penkis tukstančius mylių naujų kelių. Pagerino ir pertaisė virš penkių tukstančių mylių kelių. Pastatė daug mylių apsaugos tvorelių, tukstančius tiltų ir ramsčių. Tuo žymiai prisidėjo prie pagerinimo trafiko. (Pasinaudojome FLIS rašiniu.)

Imigracijos suvaržymai dar tebeveikia

Kai šiandien kitose šalyse eina rasisis ir tikybos persekiojimas, imigracija į Suvienytas Valstijas pasidarė labai gyvu klausimu. Bet kaip ten nebūtu — kvotos suvaržymai čia pilnai veikia. Norintis į Suv. Valstijas atvykti turi patenkinti Amerikos konsulą. O taip yra daroma todėl, kad atvykęs svetimšalis čia netaptų visuomeniška sunkenybe. Šitai, aišku, sulaukia daug žmonių atvykti.

Fiskaliais metais, baigiant birželio 30 d., 1938 m., 67,895 imigrantai buvo įleisti į Suv. Valstijas. Bet tik 42,494 buvo kvotiniai imigrantai. Ką čia metinė kvota buvo 153,774, tai tik 28% tos kvotos suvartota.

Sulyginus su ką tik užsibai gusiais šešiais metais, įleidimai iš veik kiekvienos šalies pasididino. Bet didžiama naujosios imigracijos yra iš Vokietijos ir Austrijos, kurių kvotos sujungtos į vieną. Taipgi imigracija pasididino iš Lenkijos, Italijos ir Čeko-Slovakijos. Iš Vokietijos ir Austrijos 1938 m. atvyko 17,868 imigrantai, iš Lenkijos 4,218, iš Italijos — 3,428, iš Čeko-Slovakijos — 2,853.

Pagal tautybes atvykusieji imigrantai buvo 19,736 žydai, 8,383 italai, 7,743 vokiečiai, 5,723 anglai, 3,332 airiai, 2,478 škotai, 2,344 slovakai, 1,972 skandinavai, 857 ispanai-amerikiečiai, 547 ispanai, 934 vengrai, 666 rusai ir tt.

Kvotos paveikslas žymiai pasikeitė nuo liepos 1 d., 1938 m. del gavimo imigracijos vizų. Ši permaina neličia aplikantų, kurie reikalauja pirmos pirmenybės kvotoje (tėvus ir vyrus, kurie apsiėdė su pilietimis ir kuris tai apsiėdimas

įvykiu po liepos 1 d., 1932 m., Amerikos piliečių 21 m. ir daugiau), arba tuos, kurie prašo antros pirmenybės kvotos vizų (žmonos ir neapsivedę nepilnamečiai vaikai ateivų, kurie legaliai įleisti į Suv. Valstijas nuolatiniams apsigyvenimui). Bet ir tokie imigrantai turi pristatyti tinkamą įrodymą, kad jie niekad netaps visuomeniška sunkenybe ir kad sutinka su Suv. Valstijų imigracijos įstatymų reikalavimais, ir tt. Kad sveiki fiziškai ir dvasiškai. Kad yra žmonės gero moralio budo ir nepriguli prie grupių, kurios nelegališkai veikia prieš įstatymus, politiką ir kt.

Aplikantai turinti reikalingus dokumentus ir kurie pilnai sutinka su imigracijos įstatymų reikalavimais retai turi ilgai laukti del jų pirmenybės kvotos vizų.

Nekvotinės kvotos imigrantai randasi jau kitoje padėty. Aplikacijos del reguliariškų imigracijos vizų užtenkė Amerikos konsulatams keliose Europos šalyse. Nekvotinės kvotos aplikantai, priskaityti prie Vokietijos kvotos, suranda, kad jie turi laukti nuo 18 mėnesių iki 2 metų ar ir ilgiau del imigracijos vizų. Priskaityti prie Lenkijos kvotos turi laukti nuo 16 iki 18 mėnesių. O ilgesnis laikas nepirmenybės kvotos aplikantams egzistuoja Vengrijoje, Rumunijoje, Jugoslavijoje, Graikijoje, Ispanijoje, Syrijoje, Turkijoje ir Albanijoje.

Vengrijos aplikantai del vizos turi laukti net nuo 6 iki 10 metų. Rumunijoje ir Jugoslavijoje turi laukti du metus. Taip pat ir Čeko-Slovakijoje. Pereitais fiskaliais metais iš Čeko-Slovakijos atvyko veik pilna kvota. Iš tos šalies



Gal ir šioms karvėms teks mūroti Heil Hitler. — Tai pavyzdingos Klaipėdos krašto karvės.



Vaizdai iš Klaipėdos ukininkų gyvenimo pereitą vasarą, kuomet Hitlerio pavojus dar buvo toli.

sulig kvotos gali atvykti 2,874, o atvyko 2,835. Bet delei šiandieninių įvykių Čeko-Slovakijoje kvota pripildyta ir labai daug žmonių laukia.

Šiais laikais daugelis Suv. Valstijų gyventojų nori parsitraukti savo gimines ar draugus iš Europos. Del to visur girdisi visokių sunkumų ir varžymų, nekalbant jau apie pačių žmonių rūpesčius. O jeigu žmonės susipažintų su imigracijos įstatymais ir žinotų, ką reikia daryti, tai sutauptų daug pinigų. Taipgi prašalintų daug rūpesčių.

Foreign Language Information Service, 222 Fourth Ave., New York, N. Y., išleido anglų kalboje knygtę "How to

Bring Alien Relatives and Friends Into the United States". Knygtėje smulkmeniška išaiškinama apie visą procedūrą: ką Amerikos pilietis ar gyventojas turi daryti del parsitraukimo savo giminių arba draugų, kas iš jo reikalaujama, kokius dokumentus jis turi pristatyti ir kaip pagaminti užlaikymo afideivitus. Knygtę taipgi paaiškina, kaip ateiviai gali reikalauti nekvočinės arba pirmenybės kvotos vizų kad legalizavus savo buvimą Amerikoje. Taipgi aprašoma išgزامina v i m a s prie Kanados rubežiaus.

Knygtę bus prisiūsta sulig pareikalavimo, jei reikalaujamas prisiūs 10c. FLIS.

Radio veikalas Americans All Immigrants All

Klausyktytės šio radio veikalo kiekvieną sekmadienį — New Yorko laiku 2 val. po pietų, Chicago laiku 1 val. po pietų. Tai yra labai gražus veikalas, kurs parodo, kaip ir kiek visos pasaulio tautos prisidėjo prie sukurimo Amerikos — Suvienytųjų Amerikos Valstijų. Šis veikalas pabrėžia tą faktą, kad visi amerikiečiai yra visi imigrantai arba kilę iš imigrantų. Todel Amerika nepriklauso kuriai nors vienai tautai, bet visoms tautoms, ir niekas savo amerikoniškumu negali didžiūotis daugiau už kitą.

Veikalas yra duodamas radio bangomis Amerikos valdžios rūpesčiu kooperuojant Columbia Broadcasting System. Prie jo pagaminimo prisidėjo daug žmonių ir įstaigų, vidaus reikalų departamentas, apšvietos ofiso radio skyrius, Service Bureau of Intercult-

ural Education, WPA, Imigracijos komisisionierius, Apšvietos komisisionierius, taipgi keletas Amerikos rašytojų.

Kiekvieną sekmadienį viena ar dvi atskiros tautos parodomos yra programoj, jų budas ir jų pasižymėjimas Amerikoje. Programos prasidėjo lapkričio 13 dieną ir eis iki gegužio 7 dienos — kas sekmadienį. Jau turėjo savo pasirodymus anglai, ispanai, škotai, negrai, francuzai, belgai. Sausio 8 dieną bus pagarbinti airiai Amerikoje. Sausio 15 vokiečiai. Sausio 22 skandinavai. Vasario 5 žydai. Vasario 12 ir 19 slavai. Vasario 26 kinai ir japonai. Kovo 5 italai. Kovo 12 artimųjų rytų žmonės. Kovo 19 lietuviai kartu su vengrais, portugalais, meksikiečiais, latviais ir suomiais. Po to bus vaizduojama Amerikos pažanga įvairiose srityse.

PASAULIO ĮVYKIŲ APŽVALGA

(Tąsa nuo 1 pusl.)

Puolusi prie Sovietų Rusijos, Lenkija matyt puls atgal prie Hitlerio. Su savim Lenkija tikisi tampyti ir Lietuvą.

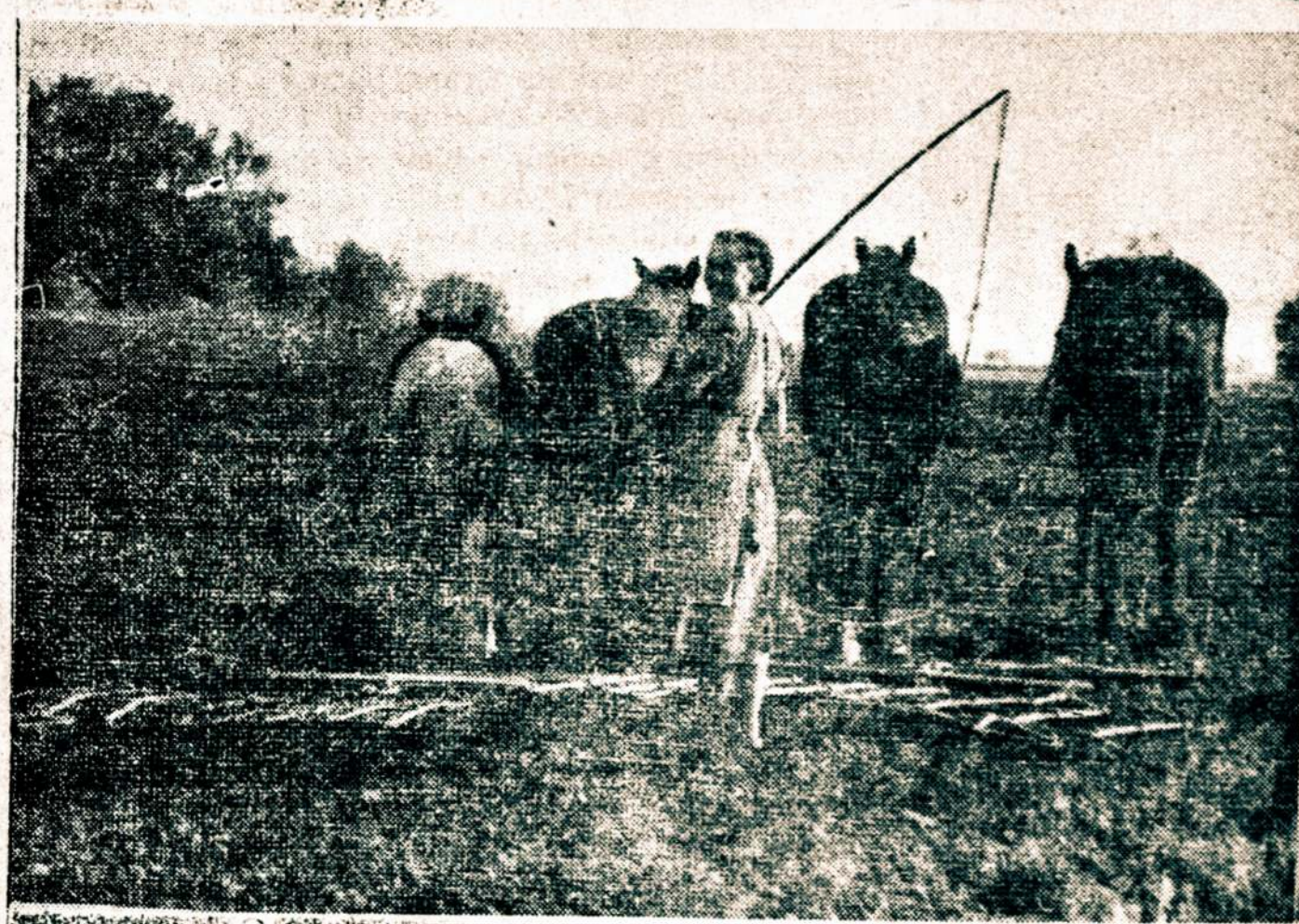
Europa

Francija-Anglija-Italija-Ispanija

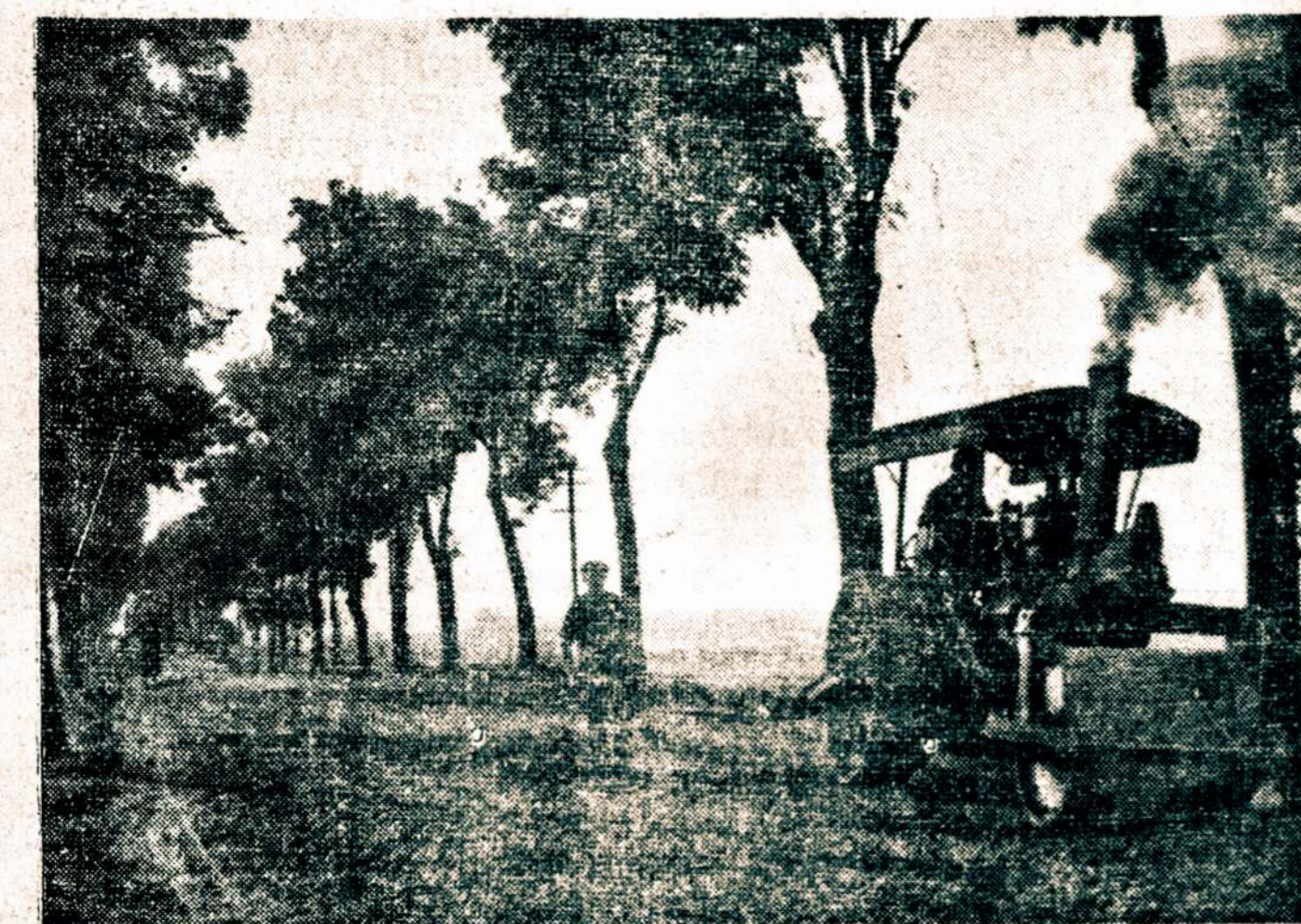
Anglijos premieras Cham-

berlainas šią savaitę važiuoja pas Mussolinį kalbėtis. O Francijos premieras Daladier važinėjo po Tunisiją ir erzino Mussolinį.

Anglijos žmonės prisibijo, kad Chamberlainas nuvažiuos pas Mussolinį ir pakiš jam ką nors, kad jis taip nerėktų. To pačio bijoma ir Francijoje. Nes Italijos laikraščiai vis dar tebereikalauja visokių dalykų



Klaipėdietė ukininkaitė linksma akeja dirvą, nieko nemanydama apie Hitlerį.



Lietuvos keliams taisyti mašina darbe.

iš Francijos.

Kada Daladier buvo Korsikoje, kur gimė Napoleonas, žmonės rodė ištikimybę Francijai, ir dovanoję jam tipinę vendeltos peilį. Kiti šaukė "Mussolini au poteau", kas reiškė, kad jie maždaug norėtų Mussolinį pakarti arba užnerti ant jėsmo. Tunisijoje arabai, berberai ir kiti taip pat labai linksmi sutiko Daladierą, šaukdami "Yalla Daladia! Yalla Francia!" Kas reiškė: Tegyvuoją Daladier! Tegyvuoją Franciją. Daladier buvo ir Algerijoje. Sausio 7 dieną sugrįžo Paryžium. Šį ketvergą

Chamberlainas pasimatys su juo pakeliui į Rymą.

Tuo tarpu Ispanijoje generolo Franco kariuomenė toliau tęsė "Chamberlaino ofensivą", kaip dabartinis jo ofensivas Ispanijoje yra vadinamas. Tai ofensivas, kuriuo Mussolini norėtų pasigirti Chamberlainui. Gen. Franco norėtų prasimušti prie Tarragonos miesto ties jūra į pietus nuo Barcelonos. Čia jis turėjęs nemažai laimėjimų. Vienok kitą Ispanijos vietą į pietų vakarus nuo Madrido Estramaduros sekcijoje lojalistai pradėjo savo ofensivą prieš sukilėlius. Į pabaigą pereitos

savitės tas lojalistų ofensivas pradėjo įsigalėti ir darėsi vis pavojingesnis generolo Franco armijai.

Japonija

Naujas premieras — fašistas

Japonų armijos politikieriai atsiekė savo privertę premierą kunigaikštį Fumimaro Konoye rezignuoti. Jis buvęs savotiškas "liberalas". Jo vieton imperatorių paskyrė baroną Kiichiro Hiranumą, tikrą "fašistinį biurokratą".

Zinios iš Lietuvos

Sunki ukininkų buklė

Zapyškio valsč. apie 80% ukininkų turi nuo 100—8,000 lt. skolas. Paskolas yra daugiausiai gavę iš įvairių prekybininkų ir žemės banko. Turintieji didesnes skolas, jokių būdu neįstengia sumokėti palūkanų, o apie skolų grąžinimą tai jau nėra ir kalbos. Prasišalinusių ukininkų trobėsiai baigia puti, o naujų namų statybai nėra pinigų. Ukininkai sako, kad ką ukininkas turi parduoti, viskas pigu, o kas reikalinga pirkti, tai stačiai ukininkams neįperkama: k. a. plugai, maniečiai, kuliamos mašinos, statybinė miško medžiaga, trašos, manufaktūra ir kt. reikalingiausi daiktai. Cukrų, kaip sako krautuvaininkai, ukininkų vartoja tik koks 15%, o visi kiti vargsta su sacharinu... Tų ukininkų yra daug geresnė buklė, kurie turi kokias nors tarnybas, ar šiaip pašalinių pajamų. (L. Z.)

Juknaičiuose sumušė du pašto darbininkus

Prieš kurį laiką Juknaičiuose grįžtančius pašto telegrafo darbininkus sutiko 5 uniformuoti vokiečiai ir juos sustabdė. Darbininkai paprasė nekludyti ir nuvažiuoti toliau, vieni pirma, kiti paskui. Tik pavaziavę pirmieji išgirdo pagelbos šauksmą užpakalyje. Gryžę ant plento surado sumuštus darbininkus Galinaitį ir Bludžiuvaitį, kuriems buvo sudaužytos galvos. Ypačiai sunkiai buvo sužeistas Galinaitis, kuris atvežtas į Raudonojo Kryžiaus ligoninę. (L. A.)

Svetimšaliams siuloma keltis į provinciją

Visiems svetimšaliams, kurie paskutiniu metu pagal gautus leidimus, yra atvykę iš užsienių ir apsigyvenę Kaune, bet kurie su Kaunu nesurišti, neturi tarnybų ar nesiverčia kuo kitu, bet gyvena iš kapitalo, pasiūlyta pasirinkti kuria kita gyvenamą vietą Lietuvoje iš Kauno išsikelti. Tokių asmenų priskaitoma arti šimto. Vienas iš motyvų, kodėl tokiems žmonėms pasiūlyta iš Kauno išsikelti, yra priimtas dėmesinis nuolatinis Kauno gyventojų nusiskundimas butų stoka. (L. A.)

Bendradarbiauja su Klaipėdos krašto darbininkais

Darbo Rumai susitarė su Klaipėdos krašto lietuvių darbininkų amatininkų susivienijimu pradėti artimiausiu bendradarbiauti, supažindinant vienus su kitais apie darbininkų kultūrinį gyvenimą ir socialinę padėtį. Darbo Rumai siuntinėsi visiems Klaipėdos krašto lietuvių darbininkų ir amatininkų susivienijimo skyriams po kelis "Darbo" egzempliorius, o klaipėdiečiai D. R. kultūriniam klijams — "Darbininkų Balsą". (L. A.)

Didelė šeimos tragedija Panevėžyje

1938 m. gruodžio 5 d. Panevėžyje įvyko baisi Panevėžio apskr. agronomo K. Kubiliaus šeimos tragedija: arg. Kubilius, pralošęs apie 22 tūkst. lt. Žemės ūkio Rumų pinigų, išžudė savo šeimą ir pats nusižudė. Penkerių metų amžiaus savo sūneliui Kubilius į koją išvirkštes kažkokių nuodų, ir sunus, nunuodytas, mirė. Po to pistoletu jis vietoje nušovė savo žmoną ir ant jos lavono pats nusišovė. Kubilius su žmona rasti jau negyvi, o apnuodytas sūnelis mirė vėliau. Agronomas

mas Kubilius savo laikų tarnavo Lietuvos atstovybėje Berline. (L. U.)

"Šoferis" apvogė šoferius

Kelis kartus baustas už vagystes, kilęs iš Šančių, Jonas Petravičius, vieną vakarą atėjęs į užmiesčio autobusų stotį, pasivadino šoferiu iš provincijos ir prašė leisti pernaktuoti šoferiams skirtose patalpose. Anksti rytą šoferiai pasigedo savo nakvynininko, kartu ir kailinių bei odinių pirštinių. Petravičius buvo suimtas ir nubaustas pusantros metų sunkių darbų kalėjimo. (L. A.)

Ivykiai V. D. Universitete

1938 m. gruodžio 10 d. V. D. Universiteto studentai verslininkai šaukė susirinkimą apsvaistytų klausimui del platesnio lietuvių dalyvavimo versluose. V. D. Universiteto rektorius susirinkimo neleido. I rumų salėje įvyko studentų susirinkimas, kuriame studentai sujudinti paskutinių politinių įvykių Lietuvoje, pareiškė savo nuomonę ir pageidavimus. Įrodymui, kad studentija svarbiais valstybės klausimais yra vieninga, per susirinkimą buvo paskelbta, kad studentai tris dienas (gruodžio 12, 13 ir 14 d.) nelankys universiteto.

Po susirinkimo studentai prie V. D. Universiteto I rumų sudainavo keletą patriotinio turinio dainų ir sugiedojo himną. Tuo momentu įsikišo policija, kuri studentus po kurio laiko išsklaidė. Keletas studentų nukentėjo, o kelioliką studentų policija sulaukė. Suilaikyta ateitininkų, neolituanų, varpininkų, šaulių ir kitų korporacijų. (L. Z.)

Mirė ilgiausiai mokytojaus Lietuvoje mokytojas J. Vencius

Šiomis dienomis mirė ilgiausiai mokytojaus Lietuvoje mokytojas — pensininkas J. Vencius, kuris pastaruoju metu gyveno Mariampolėje ir ligi paskutinės dienos, nors sunkiai sirgdamas, nepamėtė plunksnos ir rašinėjo. Įdomiausi jo rankraščiai (9 knygos) buvo paduoti saugoti kun. Stanislovui Venciu, gyvenančiam Punske. Tai jo ilgo ir kruopštaus darbo surinkta medžiaga, kuri taip be žinios ir dingo.

Jurgis Vencius mokytojo darbą dirbo 50 metų. (L. A.)

Nusausintose vietose užveis kultūringus ukius

Šiemet Šilalės apeliokėse padaryta didelių nusausinimo darbų. Ukininkai mano tose vietose, kur nebus paversta dirbamais laukais, užveisti kultūrinį pievų. Platesnio masinio nusausinimo plotei padarė teigiamos įtakos ir dabar ukininkai, kurių buvo pelkėtos vietos, patys susirūpinę nusausinimu savo lėšomis. Del nusausinimo darbų kultūrtechnikai yra gavę daug prašymų, kur prašoma suteikti technikinę pagalbą, planai ir brėžiniai. (L. A.)

Daug naujų sodų

Nors šią vasarą Biržų apskr. sodų derlius buvo gana didelis, tačiau jų kainos vis dėlto gana aukštos. Del to vietos ukininkai suskato užveisti naujus sodus. Kai kur net po kelis ha nusodinama vaismedžiais. Sodinant žiurima vietose parinkimo ir tinkamo išplanavimo. Kai kurie ukininkai parsikviečia instruktorių iš agronomo įstaigos. (L. A.)

Mažėja slaptos degtinės varamas

Paskutiniu metu, kaip patirta iš pačių gyventojų ir įstaigų, slapta degtinės varamas Šilalės apeliokėje mažėja. Tarn turėjo reikšmės aktyvi policijos kova su degtindaryste su ruošta naminės degtinės paroda ir vėliau paskaitos tais klausimais. Dabar kai kurių organizacijų nariai yra pareiškę, kad aktyviai kovos ir pranešią policijai jei nesiliaus degtinė varė. Tai irgi padeda degtindarys suvaldyti. Daugiausia degtindarių buvo Pajurio apeliokėse. (L. A.)

Nužudė keliu važiuojant ukininką

Šiomis dienomis, kelyje iš Rokiškio į Pruselių km., buvo nužudytas Juodupės valsč. Pruselių km. ukininkas Bakanas. Jį nežinomi piktadariai nužudė važinė. Arklys užmušė savo šeimininką naktį pravežė namo, kur išašaus namiškiai jį rado.

Spėjama, kad nužudymas padarytas arba kerštininkų arba tikslu apipiešti.

Šioje apeliokėje panašūs nužudymai nėra retenybė. Neseniai, Onuškėje, dienos metu, buvo nužudytas Naujasodės km. gyventojas Povilas Lukoševičius. Jį nužudė vietiniai gyventojai: Petras Narbutas, Henrikas Paškauskas ir Kylius. Už šį nužudymą žmogžudžiai teismo nubausti po 6 mt. ir 3 mt. s. d. kalėjimo.

Šioje apeliokėje taip pat madoje ir šiaip įvairūs šmeižtai. Įvairūs plepelai labai mėgiami. (L. U.)

Teisė degtinę ir degtindarij

Saugumo policijos viršininkas Juška ir burmistas Mylimas gruodžio mėn. 4 d. suorganizavo degtinės ir degtindarių teisimą Telšiuose.

Kaltintas Lietuvos degtindaris, kad slopina musų tautą, įpratina ir mažus girtuokliauti, patys save ir savo šeimą stumia į skurdą. Daug kaltinimų suversta ir girtuokliams. Į šį teisimą atvyko per tukstantį žmonių. Daug kas negalėjo patekti dėl vietų stokos. Po trijų valandų užsitęsio teismo buvo paskelbtas sprendimas, kuriuo nusprendžia kaltinamąjį Joną Degtindaraitį nubausti viešiu kuo izoliavimu iš visuomenės tarpo. Visuomenė kitų vietų pageidauja, kad šis didelis teismas aplankytų ir visas vietas. (L. A.)

Klebono akmuo

Netoli Alytaus, anksčiau buvusio geležinkelio tilto, sraunioje Nemuno tekmei iš vandens kyšo didelis akmuo, žmonių vadinamas "klebono akmeniu". Vietos gyventojai šį akmenį laiko stebuklingu. Sakoma, kad badmečio laikais žmonės pristigo valgio. Pradžioje grūdus maišė su pelais, bet greit pritruko ne tik grūdų, bet ir pelų. Tada plėšė šiaudus nuo stogų kokių užsilikusius varpalagus, maišė su samanomis ir kepė duoną. Sykį šv. Jurgio bažnyčios klebonas, nusišamęs laivą su septyniais vyrais išplaukė Nemunu grūdų pirkti. Likusieji gyventojai su dideliu nekantrumu laukė grįžtančių. Bet kadangi jie prieš vandenį teko plaukti net už Gardino, tai klonėnė ilgai truko. Tačiau vargais negalais jiems begyžtant namo ties minimu akmeniu kilo didžiulė audra ir perkunas trenkė į minimą akmenį. Laivas nuo smarkaus trenkimo suduto į šipulius, visi žmonės ir drauge klebonas išvirto į vandenį ir prigirė. Nuo tų laikų akmuo vadinamas stebuklingu.

Puošiasi Utenos apeliokės ukininkų sodybos

Paskutiniaisiais metais labai sparčiai keičiasi ukininkų sodybų išvaizda, ypač arčiau miesto. Daug statoma naujų trobėsių, kurie nors ir mediniai, gražiai nudažomi ir skarda dengiami. Tvirtas daugumas ukininkų krečia iš molio, nes tokiems tvartams krėsti jau yra apšiai meistrų. Tokie moliniai tvartai nutinkuojami ir gražiai atrodo, o ir pastatymas atseina pigiai. Atrodo, kad čia turėtų pasisekimo murinė statyba, tik truksta didesnių plytinių.

Bendrai, Utenos apeliokėje ukininkų sodybos tiek savo išvaizda, tiek tvarkingumu labai pagražėjo. (L. A.)

Skulptorius P. Rimša vyksta į Italiją

Skulptorius Petras Rimša rengiasi vykti į Italiją, kur numato iš bronzos atliedinti paskutinius savo darbus Amerikos Sąjonytose Valstijose. Be to skulptorius į Italiją vežasi ir "Lietuvos mokyklos" originalą, kur jį numato taip pat atliedinti iš bronzos. Ateinančių metų pradžioje atliedintoji iš bronzos "Lietuvos Mokykla" bus pargabenta į Kanadą, o iš čia ją nugalbės į Amerikos Sąjonytas Valstijas. "Lietuvos Mokykla" buvo nupirktą Amerikos lietuvių ir padovanota Pittsburgho universitetui — lietuvių kambariui. (L. A.)

Keršydama pakliuvo į kalėjimą

Viljampolės gyventoja Marė Jankevičienė, vyro, kuris susidėjęs gyventi su Veronika B-tė, palikta su 12 metų berniuku, sumanė savo konkurentę, vyro paviliotojai atkeršyti. Pasirūpinusi skaudžiai kuną žaląjančių vaistų ir sužinojusi, kad konkurentė yra pas vieną siuvėją, iš kurios netrukus turės išeiti, ji laukė už trobos. Pro krapą pasirodžius moteriškei, Jankevičienė pylė į veidą vaistus. Nukentėjusi suriko, šaukėsi pagalbos, o užpuolė bėgo. Ją žmonės sulaukė ir atidavė policijai, gi nukentėjusi buvo nugalbenta į ligoninę. Netrukus paaiškėjo, kad nukentėjusioji ne Veronika B-tė, bet darbininkė Ona Galbuogienė. Nei ji Jankevičienės nei Jankevičienės jos nepažino, neturėjo juodvi jokių sąsaskaitų. Jankevičienė dėl įvykio apgailestavo, bet nusikaltimas negali paliktas nebaustas, ypač kad tai padaryta labai neatsargiai, tikrai nepažįstant ežusios moteriškės ir kad Galbuogienei sunkiai sužalotas veidas ir kaklas. Nedaug reikėjo, kad būtų likusi akla. Apyg. teismas Jankevičienę nubaudė pusantros metų sunkių darbų kalėjimo ir teisme ją suėmė. (L. A.)

Naujas laikraštis ukininkams

Nuo Naujų Metų Žemės ūkio Rumai pradėjo leisti naują dvisavaitinį ukininkams žurnalą Naujoji Sodyba. Naujasis žurnalas skiriamas specialiai smulkiosioms ūkio šakoms nagrinėti. Žurnalo atsakomuoju redaktorium bus agr. J. Strazdas, o faktinuoju — agr. Z. Vinickas. (L. A.)

SLA. APSKRIČIŲ IR KUOPŲ PARENGIMAI

MINERSVILLE, PA. — SLA 13 kp. "Card Party" įvyks sausio 14 d., Workers' Hall, kampas 3rd ir South Sts. Prie kiekvieno stalo bus kazarininkams dovanos. Taipgi bus dovanų traukimas prie kiekvieno tikieto. Po lošimo kazaromis bus smagi muzika. Tai rengiama ta proga, kad suteiktis nariams pirmą šių metų pasilinksminimą ir taipgi suteiktis proga jiems susipažinti su naujais metais. Visiems bus smagu tame parengime būti ir, be ko kito, išsigerti po stiklą alaus ir pasio-tinti gardžias valgiais. Kviečia rengėjai.

SO. BOSTON, MASS. — SLA 183

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų skausmu, nes skaudėjimai ant patalo pagali-do. CAPSICO COMPOUND motis lengvai pašalina viršmėnėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių sūnėta padėkavones pasvelkė. Kaina 50c., per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Knyga: "SALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų. Duktat tvirtėnė 75c. Justin Kulis 2250 South Halsted Street, CHICAGO, ILLINOIS

bos nepasidavė ir tik vėliau buvo išsklaidyti.

Iki pat muštynių pabaigos autobusas su plungiškiais ekskursantais negalėjo išvažiuoti. Mušeikos buvo sukėlę tokį didelį triukšmą, kad pažadino iš miego visą miestelį. Rietaviškiai žydai smarkiai nukentėjo. (L. Z.)

Daug sergančių trachoma

1935 m. visuotinio akliųjų surašymo duomenimis, Alytaus apskrityje iš visų užregistruotų akliųjų nuo trachomos nebe-pagydomai apakusių buvo rasta per 17%.

Gdytojas E. Mekys tikrindamas visas pradžines mokyklas visame apskrity rado taip pat nemažai mokinių sergančių trachoma. Iš patikrintų 13,920 mokinių, trachoma sergančių rasta 502 (3,61%). Kai kurių valstijų kaimuose ar mies-teliuose yra ištisos šeimos sergančios trachoma, nuo kurių užsikrečia ir artimieji kaimynai. Nors prie Alytaus apskrities savivaldybės veikia akių gydymo nuo trachomo ambulatorija, kurioje veltui ligoniai apžiurimi, bet vis vien sergantieji ligoniai ne noriai gydosi. Pradinių mokyklų mokinius dažnai tenka prievarta pristatyti į ligoninę. (L. A.)

Dideli viešieji darbai Mariampolėje

Kasmet Mariampolėje žiemos metu atsiranda apie 600 bebarbių, kuriuos beveik visus savivaldybė aprupina darbu. Ir šiemet miesto savivaldybė atsiradusius bedarbius pasiryžusi darbu aprupinti ir tam reikalui dabar ruošia platų viešųjų darbų planą. Viešuosius darbus numatoma pradėti tuojau po Kalėdų švenčių. Iš žymensniųjų darbų numatoma gatvių tvarkymas, akmenų tašymas, žvyrų gaminimas, vėliau kanalizacijos ir vandentiekio darbai ir kt. Iš viso viešiesiems darbam numatoma išleisti 203,940 litų. (L. A.)

Naujas laikraštis ukininkams

Nuo Naujų Metų Žemės ūkio Rumai pradėjo leisti naują dvisavaitinį ukininkams žurnalą Naujoji Sodyba. Naujasis žurnalas skiriamas specialiai smulkiosioms ūkio šakoms nagrinėti. Žurnalo atsakomuoju redaktorium bus agr. J. Strazdas, o faktinuoju — agr. Z. Vinickas. (L. A.)

SLA. APSKRIČIŲ IR KUOPŲ PARENGIMAI

MINERSVILLE, PA. — SLA 13 kp. "Card Party" įvyks sausio 14 d., Workers' Hall, kampas 3rd ir South Sts. Prie kiekvieno stalo bus kazarininkams dovanos. Taipgi bus dovanų traukimas prie kiekvieno tikieto. Po lošimo kazaromis bus smagi muzika. Tai rengiama ta proga, kad suteiktis nariams pirmą šių metų pasilinksminimą ir taipgi suteiktis proga jiems susipažinti su naujais metais. Visiems bus smagu tame parengime būti ir, be ko kito, išsigerti po stiklą alaus ir pasio-tinti gardžias valgiais. Kviečia rengėjai.

SO. BOSTON, MASS. — SLA 183

Reumatizmas Sausgėlė

Nesikankykite savęs skausmais, Reumatizmu, Sausgėle, Kaulų Gėlimu, arba Mėšlungiu — raumenų skausmu, nes skaudėjimai ant patalo pagali-do. CAPSICO COMPOUND motis lengvai pašalina viršmėnėtas ligas; mums šiandien daugybė žmonių sūnėta padėkavones pasvelkė. Kaina 50c., per pašta 55c. ar dvi už \$1.05. Knyga: "SALTINIS SVEIKATOS" augalais gydytis, kaina 50 centų. Duktat tvirtėnė 75c. Justin Kulis 2250 South Halsted Street, CHICAGO, ILLINOIS

kp. rengia balių sausio 28 d., Lietuvių Žinyčioje, 2 Atlantic St. So. Boston, Mass. Gros geras orkestras iki vėlumoms. Pradžią 7 val. vakare. Įžanga 40c. ypatai. — J. Kučinskas.

Kuopų Susirinkimai

MT. CARMEL, PA. — SLA 52 kuopos susirinkimas įvyks sausio 15 dieną, 1939 m., 2 val. po pietų, Lietuvių Klubo svetainėje. Visi nariai malonėkite prisidėti ir užsimokėti

duokles. Taipgi bus renkama kuopos valdyba 1939 m. ir balsuojama Centro Raštinės perkėlimo reikalais. Juozas Paskevicius, sek.

LAWRENCE, MASS. — SLA 41 kuopos sekantis mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 5 dieną, 1939 m., 2 val. po pietų, Klubu Namuose, 41 Berkeley Street. Malonėkite visi nariai susirinkti ir užsimokėti duokles, kad neliktumet suspenduoti. Taipgi yra ir kitų bėgančių kuopos reikalų aptarimui. A. Bagdonas, sek.

LIETUVIŠKI BARAVYKAI MEGSTAMAS ŽIEMOS SKANESTAS

Grybus lietuviai ypatingai mėgsta. Dabar yra geriausia proga paragauti tikrų lietuviškų baravykų. Užtai pirkdami mūsų importuotų "Maisto" lietuviškų mėšų savo groserninko ar bučerio prašykite ir lietuviškų baravykų virtinės. Užsakymus priimame tokius: baravykų — nemažiau 50 svarų, mėšų — nemažiau 50 dėžių.

LITHUANIAN-AMERICAN IMPORT & EXPORT CORPORATION 157 CHAMBERS STREET NEW YORK CITY Tel. REctor 2-2786

MUSŲ PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI

MUSŲ ADVOKATAI

Adv. F. J. Bagočius, "Keleivio" Name, 255 W. Broadway, So. Boston, Mass. Valandos kasdien: 9 iki 7.

Adv. John B. Borden, 2201 W. Cermak Road, Chicago, Ill. Kasdien 9 iki 5. Vakara 6 iki 8. Telefonas: Canal 1175.

Adv. Joseph J. Grish, 4631 So. Ashland Avenue, Chicago, Ill. Res. 6515 So. Rockwell St. Tel.: Yards 1001.

Adv. K. P. Gugis, Chicago, Ill. Kamb.: 1431-1434. Namuose: 3323 So. Halsted St. Ofisas: 127 No. Dearborn St. Vakara 6 iki 8:30.

Adv. C. Voketaitis, 50 Court Street, Brooklyn, N. Y. Tel.: TRiangle 6-3622. Tel.: EVergreen 8-7179

MUSŲ GYDYTOJAI

Dr. V. S. Nares, Medikas ir Chirurgas, 2420 Marquette Road, Chicago, Ill. Val.: 1-3 ir 7-9 Tel.: Herlock 8451

Dr. J. S. Staneslow, Medikas ir Chirurgas, SLA. Daktaras Kvotėjas, 95 No. Main Street, Waterbury, Conn.

Dr. G. J. Tarulis, Osteopatas Gydytojas, 7912 So. Halsted Street, Chicago, Ill. Valandos: 10-5 ir 7-9

MUSŲ GRABORIAI

Tel. Stag 2-0783 Notary Public JOSEPH LeVANDA (Levandauskas) UNDERTAKER 337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

MUSŲ BIZNIERIAI

A. J. KUPSTIS SLA. NARYS Tel. So. Boston 9423 322 W. Broadway, South Boston, Mass.

Real Estate & Insurance Specializuojam: Biznias, Gyvenimo Namais ir Farmoms Mandagus ir Greitas Pataravimas

TURIZMO IR APDRAUDOS BIURAS

A. S. TREČIOKAS 314 Walnut Street, Newark, N. J. Telefonai: Market 2-4867 arba Bigelow 2-1093

Laivakortės Lietuvoje ir Lenkijoje ir 1 visas šalis. Greitas ir saugus pinigų siuntimas į visas šalis. Generalinė apdrauda. — Namai, automobiliai. Nusavybių parduvojimas ir administravimas. Importavimas iš Lietuvos. Notaras — tvirtina visokius dokumentus.

Benedict J. Schegaus Real Estate & Insurance Mortgage Loans 195 Grand St., Brooklyn, N. Y. Tel.: EVergreen 7-1241

John Naghten & Co. Established 1883 Insurance 1903 Insurance Exchange Chicago, Illinois

SUSIVINIJIMO NARIAI:

Turėdami bent kokį reikalą su lietuviams profesionalais arba biznieriems, paklauskite jų, kodėl jie gaudami Jūsų paramą, nenori paremti Jūsų organo "Tėvynės" skelbdami joje savo profesijos arba biznio kordiklą?

Remkite tuos Profesionalus, Biznierių ir Specialistus, kurie remia Jūsų Susivienijimą ir jo organą "Tėvynę".

Ekstra! Ekstra! Ekstra! AMERIKOS LIETUVIS

Bepartvės kripties 8 pusl. savaitinis laikraštis PRISIŪSK \$2. GAUSI LAIKRASTĮ METAMS IR DAR \$5.00 VERTES KNYGOMIS DOVANAI

Pasirenkant iš 42-ųjų skirtingų rusių knygų, kurių sąrašas tilpsta "Amerikos Lietuvių" ant 5-to pusl.

Pavyzdinį Laikraščio numerį siunčiame Dovanai Kreipkitės:

AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.

NAUJAI IŠLEISTA Valgių Gaminimo, Namų Prižiūrėjimo Knyga

SU PRIEDU Kaip Pagaminti Vaisių Vynas

Knyga susideda iš 223 pusl. Joje tilpsta į 500 įvairių Valgių ir Gėrymų Gaminimui Receptų. Kaina tik \$1.00.

AMERIKOS LIETUVIS 14 VERNON STREET WORCESTER, MASS.